

FINSPÅNG

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Översiktsplan 2011

Samrådsredogörelse

Översiktsplan 2011

Finspångs Kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-85 033
E-post: post@finspang.se
Internet: www.finspang.se

Antagen av kommunfullmäktige 2011-11-23, § 290

Författare:
Planarkitekt Aline Eriksson

Innehåll

Samrådsredogörelse för översiktsplan för Finspångs kommun	1
Samrådsförslag av Översiktsplanen för Finspångs kommun	1
Samrådsredogörelse - vad är det?	1
Vilka har svarat?	1
Yttrande från statliga- och kommunala myndigheter/nämnder m.fl.....	2
Länsstyrelsen Östergötland	2
Försvarsmakten, Högkvarteret	14
Skogsstyrelsen.....	15
Trafikverket	15
Hallsbergs kommun	16
Motala kommun.....	16
Norrköpings kommun	16
Örebro kommun.....	17
Beredningen för social omsorg	17
Beredningen Arbete och Lärande.....	17
Finspångs tekniska verk	18
Miljöenheten	20
Yttrande från övriga	21
Holmen.....	21
Igfors- Regna bygderåd genom Eva Hagström Öberg	22
Ljusfallshammars byråd.....	23
LRF:s kommungrupp i Finspång genom ordförande Greger Arvidsson ..	24
Siemens	25
Björn Andersson, Stjärnviks säteri.....	25
Stig Andersson, Socialdemokraterna.....	26
Bogetorps gård genom Bert Egnell, ...	27
Markägare för fastigheterna Fräntorp 1:2 och 2:27, Fräntorp 1:3, Rökslid Östergård och Vagelö 2:2.....	27
Henrik Hammar och Kristine Svensson, kyrkoherde respektive kyrkomusi- ker i Hällestads församling.....	28
Martin Nyberg (Mp)	28
Maria Pihl	28
JE Svenblad.....	28
Eija Widlund.....	28
Anonym.....	28
Federico Winqvist Estrada	29
Stefan Zetterberg.....	29
Per Wikström	30
Samrådssvar utan erinringar eller synpunkter har lämnats av följande;	30
Inkomna yttranden kommer att föranleda följande justeringar av planhandling- arna, uppdelat under översiktsplanens kapitel:.....	30
Generellt.....	30
Kapitel 1 Inledning	30
Kapitel 2 Ett hållbart, välmående och attraktivt samhälle.....	31
Kapitel 4 Riksintressen	34
Kapitel 5 Mellankommunala intressen.....	34
Kapitel 7 Genomförande.....	34
Miljökonsekvensbeskrivning för översiktsplan	34

Samrådsredogörelse för översiktsplan för Finspångs kommun

Samrådsförslag av Översiktsplanen för Finspångs kommun

Översiktsplanen för Finspångs kommun har varit utställd för samråd under tiden 2010-07-01 till 2010-09-10.

Under denna tid har både medborgarna och berörda myndigheter getts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Den 8 september hölls ett Öppet Hus-möte i förvaltningshuset, där alla som ville var välkomna att diskutera samrådsförslaget.

Samrådsförslaget har gått att läsa som textdokument (138 tryckta sidor), och på hemsidan www.finspang.se har all information (text, kartor etc.) funnits att tillgå digitalt.

Utskick av samrådshandlingen har enligt sändlista gjorts till organisationer, interna och externa myndigheter, företag och närliggande kommuner m.fl. via e-post eller brev.

I entrén till Förvaltningshuset har det under hela samrådstiden funnits en utställning, som under augusti månad varit bemannad varje onsdag klockan 13.00.

Annonsering har skett i Norrköpings tidningar, Folkbladet, Fokus Finspång och på den digitala skylten vid riksväg 51 genom Finspång, på kommunens hemsida och genom särskilt utskick till remissinstanserna om öppet hus aktiviteten.

Samrådsredogörelse - vad är det?

Samrådsredogörelsen ingår som en bilaga till utställningsversionen av översiktsplanen. Syftet med en samrådsredogörelse generellt är att beskriva hur samrådet har gått till och visa vilka förändringar som föranletts av samrådet. Den ska även bemöta och redovisa synpunkter som inkommit. Inkomna yttranden redovisas inte i sin helhet, utan är sammanfattande och kommenterade.

Vilka har svarat?

Under perioden för samrådet har ett trettiotal yttranden kommit in från privatpersoner, organisationer, företag och myndigheter. Dessa har lämnat synpunkter under samrådsmöten, via vanlig post och e-post.

Yttrande från statliga- och kommunala myndigheter/nämnder m.fl.

Länsstyrelsen Östergötland

Sammanfattning: Planen har ett bra innehåll som vägledning och stöd för fortsatt planeringsarbete. Förslaget har en hög ambitionsnivå för kommunens utveckling och utnyttjande av mark- och vattenresurserna. I vissa delar behöver planförslaget justeras för att bättre tillgodose allmänna intressen, bland annat med hänsyn till bevarandet av natur- och kulturmiljövärden samt strandmiljöer. Bland annat behöver omfattningen av föreslagna områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen minskas genom att en del områden tas bort och andra modifieras.

Kommentar: Ovanstående synpunkter kommenteras närmare under respektive sakområde.

Allmänt och övergripande: Översiktsplanen behöver bearbetas i vissa delar för att fullt ut kunna uppfylla innehålls- och tydlighetskraven enligt 4 kap 1 paragrafen plan och bygglagen. Bland annat behöver planen tillföras tydligare kartor i större skala, och en mer bearbetad layout med fler illustrationer är önskvärd.

Kommentar: Planhandlingarna förtydligas för att bättre uppfylla kraven i lagstiftningen.

Materialet till utkast till miljökonsekvensbeskrivning för översiktsplan har i stort sett det innehåll som behövs. Dock behöver materialet kompletteras och fördjupas med redovisningar av vad kommunen avser att göra för att undvika eller lindra negativ miljöpåverkan som uppstår till följd av förslaget. Det är också viktigt att beskriva hur man avser följa upp den miljöpåverkan som kan antas uppstå till följd av planens genomförande. Det skulle även vara värdefullt om MKBn kunde ge anvisningar för arbetet med kommande MKB vid plangenomförandet, tex. vid upprättandet av detaljplaner eller andra prövningsärenden.

Kommentar: MKBn kompletteras med uppföljning. Vid arbetet med kommande MKB vid plangenomförandet har kommunen en checklista för behovsbedömning av MKB som används. Kommunen hänvisar till den för arbetet med kommande MKB för plangenomförandet.

Planen skulle vinna på att ange en tydligare tidshorisont för de olika delarna av förslaget, eventuellt med etappindelning för större komplexa förändringar. Framförallt är det av vikt att tydliggöra vad som väntas kunna uppnås inom genomförandeperioden fram till 2025. Planbeskrivningens avsnitt om genomförande har karaktären av ett handlingsprogram för fortsatt arbete vilket är positivt.

Kommentar: Under rubriken genomförande läggs en prioriteringsordning till. I utställningsversionen kommer kapitlet om genomförande inte vara upplagt på samma sätt, som ett handlingsprogram för fortsatt arbete, för att ge en bättre summering av hela arbetet. Det kommer dock att finnas en tjänstemannaprodukt som kommer att ha samma utseende som samrådsversionens genomförandekapitel, för att underlätta vid realiserandet av planens genomförande.

Länsstyrelsen uppmanar kommunen att bevaka den pågående lagreformen av en ny pbl, vars avsikt är bla. att ge översiktsplanen en större tyngd och tydli-

gare strategisk funktion. Vissa ändringar av innehållskraven för ÖP införs också. Översiktsplaneförslaget bör vid kommande bearbetning inför utställningen anpassas till de nya bestämmelserna.

Kommentar: Översiktsplanen bedöms redan motsvara de krav som kommer att ställas i den nya lagstiftningen (proposition 2009/10:170 en enklare plan och bygglag)

Planens övergripande inriktning: Frågorna inom det sociala området lyfts fram på ett bra sätt (trygghet, delaktighet och folkhälsa etc.). Näringslivets förutsättningar och utvecklingsbehov betonas och kopplas på bra sätt ihop med möjligheten att skapa ett attraktivt boende, bättre kommunikationer och ett tillfredställande serviceutbud, och som viktiga faktorer för att skapa en gynnsam utveckling nämns natur- och friluftsmiljöerna och vikten att åstadkomma en hållbar energi- och resursanvändning.

Kommunens mål är relevanta och grundläggande för en strategisk och framsynt planering, och det är positivt att det regionala sammanhanget lyfts fram tydligt i planen.

Klimatanpassningsperspektivet bör lyftas fram bland de övergripande strategiska framtidsfrågorna. Växthuseffekten kommer att göra det nödvändigt att anpassa samhället till ett förändrat klimat, vilket kan ställa högre krav på att anpassa bebyggelsemiljöns utformning till översvämningsrisker, ras och skredrisker och ändrade förutsättningar för de areella näringarna, miljön och samhället i stort.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med ett stycke om klimatanpassningsperspektivet.

Länsstyrelsen ser gärna att omhändertagandet av kommunens rika kulturmiljövärden lyfts fram på ett tydligare sätt som en strategisk utvecklingsresurs.

Kommentar: Kulturmiljövärdena är en viktig del av att skapa och upprätthålla attraktiva miljöer i kommunen. Planhandlingarna kompletteras med text om detta.

Riksintressen enligt 3 kap och 4 kap miljöbalken: I 4 kap 1 paragrafen pbl står att kommunerna i översiktsplanen skall redovisa förekommande riksintresse samt hur kommunen avser tillgodose detta. I stort uppfyller planförslaget detta i formell mening, men det är viktigt att de aktuella riksintressena tydligare anges på karta- helst i större skala över hela kommunen eller som separata detaljkartor för varje riksintresse med en bra karta som underlag. En beskrivning av hur kommunen bedömer förändringstrycket inom respektive riksintresseområde skulle vara önskvärt, eventuellt med en kompletterande fördjupad analys av vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa ett tillräckligt skydd. Om nödvändigt bör också klargöras hur olika riksintressen lämpligen prioriteras och samordnas gentemot varandra.

Kommentar: Kartmaterialet ses över. Planhandlingarna kompletteras med text om vilka riksintresseområden som det råder förändringstryck inom, samt eventuella konflikter mellan riksintressen.

Yrkesfiske: I sak har länsstyrelsen inget att erinra.

Naturvård: Det är positivt att kommunen bedömer att frågor rörande natur och miljö skall väga tungt i den framtida planeringen- skyddet av riksintressen för naturvård är viktigt för att efterleva den delen av Finspångs vision. Natura 2000 områden utgör också riksintressen enligt 4 kap 8 paragrafen miljöbalken. Understrykas

bör att den särskilda tillståndsplikt som gäller åtgärder som kan skada ett Natura 2000-område inte bara avser åtgärder inom det avgränsade området utan även förändringar i dess omgivning som kan orsaka en negativ påverkan på naturmiljön. Detta bör klargöras och beaktas i översiktsplanen.

På kartan och i text i kap 4 redogörs för de områden som är av riksintresse för naturvården och Natura 2000-områden. Det framgår inte av kartan att några områden är både och, pga. överlappande färgaster.

Efterföljande detaljbeskrivningar berör endast de som är av riksintresse för naturvården, och inte de som enbart är natura 2000. Planen behöver kompletteras så att den visar alla Natura 2000 områden både på karta och i text. Planförslaget är förenligt med riksintressena för naturvård och förekommande Natura 2000-områden. För den tätortsnära Ölstadsjön är det av största vikt att planeringen utformas så att vattenmiljön ej försämras genom tex. ökade föroreningsutsläpp.

Kommentar: Kartmaterialet bearbetas och texten kompletteras, så att alla Natura 2000 områden visas både på karta och i text, och så att det framgår att en del områden är både Natura 2000 och riksintresse för naturvården. Klargöras skall också att tillståndsplikten för Natura 2000 områden gäller även förändringar i dess omgivning. Miljökonsekvensnormer för vatten beaktas vid planläggning. Hänsyn skall tas till Ölstadsjön vid planering.

Kulturmiljövård: Riksintressena för kulturmiljövård beskrivs på bra sätt och är korrekt utritade på kartan. Planförslaget innebär vissa anspråk på förändringar och byggande som potentiellt kan skada riksintresset om det inte uppmärksammas i ett tidigt skede av planeringen och att särskild hänsyn tas. Vid bebyggelsekompletteringar eller förtätning av Finspångs centralort i närheten av slottet måste särskild hänsyn tas till stads- och landskapsbilden kring den riksintresseförklarade kulturmiljön. Föreslagen bostadsbebyggelse utmed östra sidan av Dovern bör justeras så att det placeras utanför riksintresseområdet.

Eventuell planläggning eller annan exploatering i centralortens västra delar invid Risinge/Stjärnvik måste utföras med stor försiktighet och med hänsyn till förekommande kulturlämningar och landskapsbilden. En eventuell framtida förbifart söder om Finspång måste studera mycket noga med hänsyn till riksintresset.

Inom Risingebygden måste kommande bebyggelseetableringar styras till platser där särskilda kulturmiljövården inte skadas och begränsas till en omfattning som bevarar den befintliga agrart präglade landskapsmiljön. Bebyggelseförändringar inom och utanför området bör ske på ett sådant sätt att de inte leder till senare krav på att den bevarandevärda vägen måste byggas om i större omfattning. Ett aktivt jordbruk är mycket viktigt för bevarandet av områdets kulturmiljövården, och därför är det viktigt att långsiktigt gynnsamma förutsättningar för lantbruk skapas i området. Länsstyrelsen ser positivt på att ta fram en utvecklingsplan för Risingebygden.

Kommunens intention att upprätta områdesbestämmelser i syfte att skydda kulturmiljöns riksintressen är mycket positivt, och det är önskvärt att inriktningen för dessa områdesbestämmelser klargörs i översiktsplanen.

Kommentar: Området för den föreslagna bostadsbebyggelsen vid Ekbacken justeras så att det hamnar utanför riksintresseområdet. Syftet med områdesbestämmelser är att säkerställa att syftet med översiktsplanen uppnås eller att ett riksintresse

tillgodoses. Själva formuleringen av områdesbestämmelserna måste föregås av ett grundligt arbete men kontentan kommer vara att bevara det agrart präglade kulturlandskapet inom riksintresseområdet. Vid framtida detaljplaneläggning ska hänsyn tas till landskapets kulturhistoriska värden. Detta gäller all planering som berör eller gränsar till riksintresseområden för kulturmiljövård. Förslaget bostadsområde vid Stjärnvik tas bort ur planförslaget.

Kommunikationer: Riksväg 51 utgör riksintresse för kommunikationer. Planen klargör på fler håll framtida markanspråk för vägförändringar, vilket är positivt. Länsstyrelsen anser att riksintresset behandlas väl med avseende på framtida utvecklingsbehov, framförallt genom att klargöra utrymmesbehoven för kommande vägförbättringar (Riksintresset kommenteras närmare i Trafikverkets yttrande)

Totalförsvaret: Hänvisar till Försvarsmaktens yttrande.

Industriell produktion: Ännu har tillväxtverket ej pekat ut några riksintressen för industriell produktion i Östergötland men en inledande dialog och kartläggning har påbörjats. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om föreslagna områden, men det bör göras en fördjupad analys av områdets avgränsning för de delar som överlappar kulturmiljövårdens riksintresse vid Finspångs slott.

Kommentar: Försvarsmaktens synpunkter kommenteras under deras yttrande. Synpunkten om riksintresse för industriell produktion beaktas vid fortsatt arbete.

Miljökvalitetsnormer: Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att det sannolikt ej föreligger risk för att miljökvalitetsnormerna för luft överskrids inom Finspångs kommun. Det är dock viktigt att fortsatt kontroll sker av hur luftmiljön utvecklas så att förebyggande åtgärder kan vidtas i ett tidigt skede. I planens MKB bör närmare klargöras hur förslaget kan antas påverka möjligheterna att klara normerna. Noteras bör att ändringar i normerna för luft har införts 1 juli 2010.

Det är en viktig uppgift för den fysiska planeringen att hantera vattenstatusen på sjöar, vattendrag och grundvatten i ett långsiktigt perspektiv. Miljökvalitetsnormerna innebär att inga vattenförekomster för försämrats kvalitetsmässigt, och för vissa vatten krävs omfattande förbättringsåtgärder för att klara målet god status.

De mest utsatta sjöarna finns invid Finspångs tätort samt Glan. Det är mycket viktigt att de förslag till förbättringar av vattenkvaliteten som förekommer i planen drivs vidare med fokus på att klara de mål som satts upp i samband med att miljökvalitetsnormerna beslutades. Kopplat till den fysiska planeringen är det särskilt viktigt att förbättra områden med bristfällig VA-standard, minska dagvattenutsläppen från tätorter och industrier och att sanera förorenade områden. Kommunens intention att stärka skyddet för befintliga dricksvattentäkter genom inrättande av vattenskyddsområden är värdefullt.

Kommentar: Översiktsplanen och MKBn kompletteras med att närmare klargöra hur förslaget kan antas påverka möjligheterna att klara miljökvalitetsnormerna, samt att normerna ändrats. Förslagen till förbättringar av vattenkvaliteten som förekommer i planen betraktas som viktiga av kommunen och skall drivas vidare.

Strandskydd: Strandmiljön är värdefull för växt- och djurliv samt för rekreation och friluftsliv och kan därigenom vara en viktig resurs för kommunen som orörd. Vad som generellt saknas i planhandlingen är en viljeyttring med kommunens strandområden och hur kommunen ser på de värden som finns i de strandnära om-

rådena. Planhandlingarna bör kompletteras med detta.

Det är bra att reglerna om strandskydd redovisas i en faktaruta i planen, men texten bör generellt ses över så att reglernas innebörd blir tydligare. Faktarutan kan med fördel flyttas så att den inte uppfattas som en fråga enbart kopplad till landsbygden och utpekandet av LIS-områden. Länsstyrelsen vill understryka att strandskydd gäller och är nog så viktigt även i stads- och tätortsmiljöer.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med en viljeyttring om vad kommunen avser göra med sina strandområden och de värden som finns i dessa områden. Faktarutan om strandskydd kompletteras, så att innebörden blir tydligare och att den inte enbart kopplas till landsbygdsutveckling och LIS.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS: Av översiktsplanen skall det enligt 4 kap 1 paragrafen pbl framgå sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap 18 e paragrafen första stycket miljöbalken. Länsstyrelsen anser att kommunen bör redovisa vilka kriterier enligt miljöbalken som LIS-områden måste uppfylla samt övriga eventuella lagkrav som ställs på dessa områden. Det är också viktigt att planen tydliggör vilken avvägning som har gjorts mellan behovet av landsbygdsutveckling och strandskyddets generella syften, både i varje utpekat LIS-områdes närhet och för kommunen som helhet. En karta som samlat redovisar samtliga utpekade LIS-områden skulle förbättra tydligheten. Viktigt är också att göra en bedömning av hur antalet och omfattningen av dessa förhåller sig till planens genomförandetid.

Åtgärder eller verksamheter som kan vara aktuella i LIS-områden ska långsiktigt ge positiva sysselsättningseffekter eller bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i det aktuella området. Vid utpekande av LIS-områden för verksamheter ska strandmiljön vara en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel för den tilltänkta verksamheten (exempel på verksamheter som kan dra fördel av ett strandnära läge är besöksnäring och friluftsliv).

För flertalet LIS-områden har planen redovisat på vilket sätt de stärker landsbygden. De utpekade områdena vid Doversund, Borggård, Brenäs och Hävla kan dock ifrågasättas eftersom det här är oklart hur en utbyggnad bidrar till landsbygdsutveckling i närområdet då de områdena idag saknar befintlig service i form av skola och dagligvaruhandel. En del LIS-områden har getts för stor omfattning i förhållande till den befintliga bebyggelsen i närområdet, särskilt vid Doversund och Brenäs. De föreslagna områdena vid just Doversund och Brenäs anser länsstyrelsen skall strykas ur planen. Övriga områden är tänkbara men bör tydligare motiveras och i vissa fall minskas i omfattning.

Flera av de utpekade LIS-områdena berör eller gränsar till områden som är upptagna i kommunens naturvårdsprogram. Det är viktigt att fortsatt planering eller ärendehantering inom LIS-områdena föregås av noggranna utredningar avseende naturmiljön så att områdena exploateras på ett för naturmiljön skonsamt sätt.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras så att lagkraven redovisas tydligare, samt vilka kriterier som LIS-områden måste uppfylla enligt miljöbalken. För varje utpekat LIS-område läggs ett stycke till, där avvägningen mellan strandskyddets syften och behovet av landsbygdsutveckling redovisas. En övergripande text om detta för kommunen som helhet läggs också till. En karta som visar samtliga utpekade LIS-områden i kommunen efterfrågas, och planhandlingarna kompletteras

med detta, om en sådan kartbild bedöms bli läsbar. Flertalet av LIS-områdena har pekats ut på platser där det funnits intresse vid tidigare förfrågningar, varför de således kan förväntas genomföras under planens genomförandetid. Planhandlingarna kompletteras med information om detta. Till dessa områden hör Lotorp, Brenäs, Rejmyre, Ljusfallshammar och Byle. LIS-området i Doversund stryks ur planen. Brenäs kommer dock att ligga kvar som LIS-område, dock med en annan avgränsning, och med en tydligare motivering. Fortsatt planering inom LIS-områdena sker på ett sätt som är så skonsamt för naturmiljön som möjligt. Detta hanteras i ett senare skede av planeringsprocessen (detaljplanering och bygglovshantering).

Mellankommunal samordning: Det är bra att frågor om mellankommunal samordning hanteras i ett särskilt kapitel. Länsstyrelsen vill understryka vikten av att även hanteringen av vattenmiljön och vattenresurserna markeras som en viktig mellankommunal fråga. Hanteringen av riksintressen som sträcker sig över flera kommuner, eller berör flera kommuner, bör noteras som viktiga mellankommunala angelägenheter, som ex planeringen utmed rv 51 och skyddet av naturmiljön vid Vångaförkastningen. Vid norra kommungränsen bör noteras behovet av mellankommunal samverkan kring säkerhetsaspekterna kring Nammo Vingåkersverken i Vingåkers kommun.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras i enlighet med inkomna synpunkter.

Övriga allmänna intressen- Vatten: Planen redovisar ett bra underlag och många framsynta förslag när det gäller vattenskydd och vattenförsörjning. Materialet bör dock vidareutvecklas så att samspelet mellan bebyggelseplaneringen och vattenvårdsinsatser tydligare framgår. Komplettering behöver också ske om hur grundvattnet ska skyddas. Miljökvalitetsnormerna för vatten och de åtgärdsprogram som har fastställts av vattenmyndigheterna utgör viktiga planeringsförutsättningar som bör inarbetas i översiktsplanen.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras i enlighet med inkomna synpunkter i både MKBn och under Ortsbeskrivningarna.

Jord- och skogsbruk: Jord- och skogsbruksnäringens behov har i många stycken behandlats på ett föredömligt sätt; speciellt positivt är att man har en tydlig inriktning mot att förtäta befintliga orter, att bostadsbebyggelse på landsbygden inte ska inkräkta på lantbrukets intressen samt att man lyfter fram sambanden mellan ett aktivt lantbruk, kulturlandskapet och biologisk mångfald. Ett undantag finns när det gäller förebyggandet av konflikter mellan bostäder och djurstallar, där planen är mer tvetydig och någon närmare bedömning av konsekvenserna för lantbruket har inte gjorts. Planen behöver därför tillföras ett tydligare underlag om förekommande djurstallar samt en bedömning av hur dessa påverkar den kommande bebyggelseplaneringen. Länsstyrelsen delar inte kommunens förslag vad avser lämpliga avstånd mellan bostäder och häststallar som redovisas på s 104, då dessa inte bedöms tillräckliga för att undvika hälsoproblem. Tillämpas ett alltför knappt avstånd kan detta i senare skeden drabba lantbruksnäringen. Länsstyrelsen anser att även för mindre hästgårdar på drygt 10 djurenheter bör ett avstånd på 100 meter eftersträvas för gödselanläggningar och stall. Vidare bör rekommendationerna breddas till att omfatta andra djurslag än häst.

Den jordbruksmark som tagits i anspråk i planförslaget för exploatering av bostäder, verksamheter och turism, uppgår till ca 75 ha. Detta bedömer Länsstyrelsen som

rimligt för att ge utrymme för kommunens tillväxt, särskilt om de i planen utpekade bebyggelseområdena används för att kanalisera ett byggintresse som annars orsakar tryck på mer slumpvis och sporadisk bebyggelse, vilken skulle kunna skapa större problem för jordbruksnäringen. För att på ett säkert sätt kunna bedöma de olika exploateringarnas konsekvenser för jordbruksnäringen behöver planen kompletteras med uppgifter om djurstallar, åtminstone för de områden som omfattas av kartorna över markanvändning vid tätorter och i områden för landsbygdsutveckling.

Dispositionen för hur jordbrukets behov beskrivs samt för hur riktlinjerna och hänsynstagandena presenteras bör omarbetas för att göra planen tydligare. Det är angeläget att man återger de viktigaste riktlinjerna som berör jordbruksnäringen på ett överskådligt sätt.

Länsstyrelsen delar Skogsstyrelsens åsikter.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med en tydligare bedömning av konsekvenserna för lantbruket, när det gäller konflikten mellan bostäder och djurstallar. De skyddsavstånd som angetts av LST läggs till. Kommunen redovisar förekommande större djurstallar på en karta, baserad på tillgängligt material från 2008. Stycket om jordbrukets behov och riktlinjerna för hänsynstagande tydliggörs. Skogsstyrelsens synpunkter kommenteras under deras yttrande.

Miljö- och riskfaktorer- Buller: Länsstyrelsen delar de förslag som redovisats i planen. Det vore värdefullt om förslaget på ett tydligare sätt kan redovisa lämpliga metoder för hur bullerfrågan ska beaktas vid planläggning och byggande, både i tätortsmiljöer och på landsbygden.

Kommentar: Synpunkten tas med i fortsatt planläggning, och för tätorten kommer den behandlas i kommande plan kring trafiken.

Riskaspekter, farligt gods: Avsnittet om farligt gods bör breddas till att omfatta inte enbart transporter utan även anläggningar med farlig verksamhet. Särskild uppmärksamhet krävs på kommunens två sevesoanläggningar. Planen bör även tydliggöra att både vid anläggningar och transportleder krävs skyddsavstånd till känslig bebyggelse, och i vissa fall krav på skyddsåtgärder eller annan teknisk anpassning av byggnader.

Kommentar: Texten kompletteras och justeras i enlighet med inkomna synpunkter.

Översvämnings-, ras- och skredrisker: Länsstyrelsen delar de förslag som redovisats, men det bör understrykas att ytterligare kartläggning behöver göras över förekommande översvämningsrisker, liksom för ras- och skredrisker. Nuvarande inventeringar täcker bara en del, och försiktighet och kompletterande utredning krävs vid allt byggande nära sjöar och vattendrag, inte minst viktigt för de utpekade LIS-områdena.

Kommentar: Kommunen är medveten om behovet av ytterligare kartläggning av nämnda risker, och därför skall försiktighet iakttas och kompletterande utredningar genomföras vid all byggnation nära sjöar och vattendrag. Planhandlingarna förtydligas med detta.

Förorenade områden: Det är angeläget ur miljösynpunkt med en offensiv hantering för att åtgärda dessa föroreningar genom sanering eller olika former av skyddsåtgärder. Det är av största vikt att förekomsten av föroreningar beaktas i bebyggel-

seplaneringen för att inte riskera en ökad exponering på människor eller miljön. Avsnittet om markföroreningar behöver bearbetas väsentligt för att klarlägga frågans betydelse som planeringsförutsättning. Kända områden med förorenad mark finns invid föreslagna områden med ny bebyggelse i Finspång, Falla, Brenäs och Rejmyre. Länsstyrelsen vill understryka att kommande planläggning här inte kommer att kunna fullföljas innan sanering av marken har säkerställts, och därför är det viktigt att kommunen tar fram en samlad plan för hanteringen av förorenade områden.

Kommentar: Avsnittet om markföroreningar och Ortsbeskrivningar bearbetas enligt inkomna synpunkter. Viss redigering av föreslagna nya bebyggelseområden kommer göras till utställningshandlingen för att ej beröras av förekommande föroreningar. Kommunen har intentionen att ta fram en samlad plan för förorenade områden.

Miljöfarliga anläggningar: Länsstyrelsen vill understryka att hänsyn måste tas vid planering av ny bebyggelse så att tillräckliga skyddsavstånd iakttas till dessa anläggningar. Djurhållningsanläggningar utgör en särskild form av miljöfarlig verksamhet.

Kommentar: Synpunkten beaktas i det fortsatta planarbetet, och djurhållningsanläggningar läggs till som en form av miljöfarlig verksamhet.

Radon: Inga erinringar.

Klimatanpassning: Naturrisker som översvämningar, ras och skred har behandlats i planen och skall beaktas i framtida planering. Översiktligt underlag finns och detaljerade undersökningar ska utföras vid detaljplanering. Däremot tas ej ytterligare risker upp utifrån klimatets förändringar.

Klimatanpassningsperspektivet saknas gällande

- Ras och skred, erosion och vegetationsbrand
- Områden med markföroreningar som påverkas av ökade flöden

Förutom ovan bör konsekvenser av ökade nederbördseffekter analyseras för vatten- och avlopp, dag- och dräneringsvatten samt för övriga tekniska försörjningssystem.

MKBn bör innehålla en översiktlig, samlad bedömning och riskanalys över dessa frågor inklusive eventuella åtgärdsbehov.

Kommentar: MKBn och översiktsplanen kompletteras med en översiktlig samlad bedömning och riskanalys över nämnda frågor.

Trafik/kommunikationer: Länsstyrelsen delar Trafikverkets synpunkter.

Sociala aspekter: Frågorna hanteras bra och det är viktigt att de följs upp i den fortsatta planeringen.

Totalförsvaret: Länsstyrelsen delar Försvarets synpunkter.

Naturvård och friluftsliv- Betydelsefulla natur- och rekreationsområden: Positivt hur kommunen redogjort för vilka typer av områden som är ekologiskt särskilt känsliga, men frågan bör utredas vidare och tidsmässigt preciseras.

Kommunen har på kartan på s 23 redovisat trakter med mycket höga naturvärden. Utöver dessa kan även nämnas betydelsen av de stora orörda skogsområden, fria

från större vägar och samlad bebyggelse, som finns norr, nordost och sydväst om Finspång likväl som de många orörda sjöarna.

Det saknas en tydlig redovisning av områden viktiga för rekreation och friluftsliv. Det vore önskvärt att friluftsområden, leder såsom kanot- och vandringsleder, badplatser mm pekas ut på kartorna, liksom större områden av särskild betydelse för utveckling av rekreation och friluftsliv.

Kartan måste kompletteras med de nyaste naturreservaten Lövfallet, Ysundamarken och Gällsängenskogen.

Kommentar: Trafikverkets och Försvarets synpunkter kommenteras under respektive yttrande. De sociala frågorna skall följas upp i den fortsatta planeringen. Kommunen har intentionen att vidare utreda de ekologiskt särskilt känsliga områdena, men kan inte närmare precisera när.

Planhandlingarna kompletteras för att ytterligare belysa de kvaliteter som finns inom naturområdena i kommunen. Det finns redan en karta i planförslaget som visar områden som är viktiga för rekreation och friluftsliv (ex vandringsleder och badplatser), men den ligger under kapitlet om social hållbarhet. Kartan med naturreservat kompletteras med de nya naturreservaten.

Utredningsområden: I samtliga områden som pekats ut för utredning om framtida bebyggelse finns mycket höga naturvärden. Det är därför särskilt viktigt att djupare analysera påverkan på naturvärdena där i det fortsatta planarbetet och hur en utveckling kan ske utan att påverka naturvärdena. En kompletterande bebyggelse i anslutning till befintliga byar/samlad bebyggelse ger troligen en mindre total påverkan på natur- och landskapsvärden.

Länsstyrelsen ser det som mycket positivt att kommunen avser ta fram en grön- och blåstrukturplan för Finspångs tätort.

Kulturmiljövård- Fornlämningar: Finspångs kommun är relativt outforskad med avseende på fornlämningar och arkeologi, så inför exploatering bör därför fornlämningssituationen klarläggas i god tid.

Kommentar: En större exploatering föregås alltid av att man klarlägger fornlämningssituationen, samt genomför en djupare analys av hur föreslagen exploatering påverkar de naturvärden som finns inom området. Detta behandlas inom detaljplaneprocessen och bygglovshanteringen. Planhandlingarna förtydligas avseende detta.

Bebyggelse/ byggnadsminnen skyddade med kulturminneslagen:

förekommande byggnadsminnen är korrekt angivna, men det är önskvärt att dessa också visas på kartorna och beskrivs i texten.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras enligt synpunkten med karta över byggnadsminnen och beskrivande text.

Inriktning kulturmiljövård: inriktningen vad gäller kulturhistoriska värden kan utvecklas i planen. Bland annat är det viktigt att kända kulturmiljövärden tydliggörs på kartorna och att varje miljö redovisas med en kulturhistorisk beskrivning. I kulturmiljöinventeringen och det regionala kulturmiljöprogrammet finns material som med fördel kan inarbetas i texten.

Under rubriken ”hur gör vi?” föreslås att åtgärdsförslagen kompletteras med ett stycke som betonar vikten av ett långsiktigt skydd av kulturmiljöer. Förslagsvis genom lydelsen ”säkerställ värdefulla byggnader och miljöer genom detaljplaner och områdesbestämmelser med skydds- och varsamhetsbestämmelser”. En annan viktig åtgärd är att ha målsättningen att öka samarbetet och informationsinsatserna om kulturmiljö, arkitektur och estetik till allmänheten. Detta kan lämpligen ske tillsammans med de regionala museerna, Länsstyrelsen, hembygdsrörelsen, Svenska kyrkan, Sveriges arkitekter mm.

Kommentar: Texten ses över för att förtydliga vikten av långsiktigt skydd av kulturmiljöer. Kulturvärden av lokalt intresse redovisas på karta och i text. För att inte tynga översiktsplanehandlingarna hänvisas till kulturmiljöprogrammet för en mer detaljerad kulturhistorisk beskrivning för varje miljö. Kommunen stödjer målsättningen att öka samarbetet kring informationsinsatserna till allmänheten om kulturmiljö, arkitektur och estetik.

Grunddragen i mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling- Finspång med omnejd: På fler håll innebär utbyggnadsförslagen konflikter med lokala natur- och kulturvärden, och strandskyddet bla vid Grostorp, Östra Hårstorp-Stjärnvik och Ekbacken vid Skutbosjön. Planeringen bör inriktas så att sådana miljövärden kan tas tillvara så långt det är möjligt. Exploatering inom strandskyddat område får endast ske där det finns särskilda skäl och byggnationen är förenlig med strandskyddets syften, och några sådana skäl har inte redovisats i samband med översiktsplanen. Det är därför av stor vikt att en grön- och blåstrukturplan tas fram och på sikt bör övervägas att göra en fördjupad översiktsplan för tätorten.

Det föreslagna området längs Skutbosjön riskerar att skada riksintresset för kulturmiljövård KE44, och bör därför justeras så att riksintresset undantas från exploatering. Hänsyn måste också tas till strandskyddet och lokala naturvärden.

Föreslagen bebyggelse intill Stjärnviks gård bör starkt övervägas avseende landskapets kulturhistoriska värden. Stjärnvik har stor betydelse för riksintresset Risinge och ev. kan det behöva utredas om riksintresset skall utvidgas. Generellt är det viktigt att värna bebyggelse- och landskapsmiljön i området där rv 51 passerar Risinge och Stjärnvik. Det verksamhetsområde som finns strax väster om Risinge och Stjärnvik förtar till stor del landskapets kulturhistoriska och estetiska värden och fortsatt utbyggnad här bör begränsas. I det fortsatta arbetet är det viktigt med målsättningen att skydda och utveckla intrycket av infarten till centrala Finspång.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till en utveckling av strandmiljön vid Bönnergården, förutsatt att åtgärderna inriktas så att de stärker områdets rekreationsvärden och turismen. Inriktningen för avsedda åtgärder bör preciseras i planen.

Föreslagen bostadsutbyggnad vid Grostorp bör inte ske mellan den allmänna vägen och stranden. En tydligare förtätning av befintliga bebyggelsemiljöer bör istället eftersträvas.

De föreslagna nya väganslutningarna till industrierna innebär stora ingrepp i naturmiljön, och miljökonsekvenserna av dessa åtgärder bör tydliggöras i planen. I anslutning till detta bör andra tänkbara alternativ för att lösa vägfrågan belysas.

Kommentar: Kommunen delar åsikten att en fördjupad översiktsplan för tätorten skulle vara positivt, och genomförandet kompletteras med detta. Det föreslagna be-

byggelseutvecklingsområdet vid Skutbosjön justeras så att riksintresset undantas från exploatering. Inriktningen för de avsedda åtgärderna vid Bönnergården preciseras. Miljökonsekvenserna för de föreslagna väganslutningarna kommer ej att belysas i översiktsplanen, utan kräver en grundlig utredning i en separat MKB för att kunna belysa frågorna tillräckligt. Grön- och blåstrukturplanen finns upptagen under kapitlet om genomförande. Kommunen delar inte länsstyrelsens åsikt att verksamhetsområdet förtar landskapets värden, och anser att dessa åsikter borde ha lyfts tydligare av länsstyrelsen under detaljplaneprocessen då ärendet ännu inte var avgjort. Föreslaget bostadsområde vid Stjärnvik tas bort ur planförslaget, då kommunen ej bedömer genomförbarheten i förslaget som stor.

Föreslaget bostadsområde vid Grostorp ligger kvar i förslaget. Utredning av möjligheten att upphäva strandskyddet inom detaljplan eller ge dispens vid bygglovsansökan, och lämpligheten i detta, får hanteras senare i planeringsprocessen.

Falla: Hänsyn måste tas till förorenad mark vid den tidigare sågen, och sanering måste säkerställas innan exploatering kan ske. Länsstyrelsen vill understryka vikten av att större utbyggnad sker först sedan en långsiktig lösning uppnåtts för väg 215.

Kommentar: Inkomna synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet.

Lotorp-Butbro-området: Föreslaget LIS-område berör ett område som är regionalt värdefullt för flora, fauna och rekreation. Området bör därför begränsas och anpassas till naturvärdena på platsen efter en fördjupad utredning.

Kommentar: LIS-området ändras i sin avgränsning och problematiken belyses tydligare. En djupare utredning av naturvärdena på platsen görs i samband med detaljplaneläggning.

Regnaområdet: Föreslaget utbyggnadsområde i Regna kyrkby mellan hembygdsgården och gästgiveriet bör övervägas noggrant med hänsyn till landskapets kulturhistoriska värden. Kyrkan, bebyggelsen och det omkringliggande landskapet utgörs av en ålderdomlig miljö med höga kulturhistoriska värden som skall värnas vid kommande planering. Placering av nya tomter bör föregås av samråd med antikvarisk expertis.

Föreslaget LIS-område vid Gäddviken öster om Igelfors bör strykas.

Kommentar: Inkomna synpunkter kring Regna kyrkby beaktas i det fortsatta planarbetet. Föreslaget LIS-område vid Gäddviken exkluderas från planförslaget, och nytt LIS-område i Igelfors tillkommer. LIS-område för turism läggs till i Regnaholm.

Grytgölsområdet: Grytgöl ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet varför varsamhet bör iakttas.

Hällestadsområdet: Kring LIS-området i Borggård råder oklarhet kring hur detta kommer leda till landsbygdsutveckling då Borggård idag inte har någon befintlig service i form av ex skola eller dagligvaruhandel.

Kommentar: Varsamhet kring kulturmiljön skall iakttas i Grytgöl vid detaljplaneläggning och bygglovshantering. Tydligare motivering till LIS-området i Borggård läggs till, bla ang. att det finns skola i närheten etc. LIS-området för turism i Hyttsjö tas bort ur planförslaget.

Rejmyre- Hävla med omnejd: LIS-områden vid Rejmyre kan motiveras i ett landsbygdsutvecklingsperspektiv. De angivna områdena för turism och bostadsbebyggelse är dock alltför stora och har en för svag koppling till befintlig bebyggelsestruktur. De bör omarbetas och begränsas, helst till en lösning där turism- och bostadsutveckling geografiskt kan samordnas.

För LIS-området vid Hävla råder oklarhet kring på vilket sätt detta kommer leda till landsbygdsutveckling då Hävla idag inte har någon befintlig service i form av ex skola eller dagligvaruhandel. Dessutom är området alltför utbrett och har för svag koppling till befintlig bebyggelsestruktur. Tisnaren är utpekad som klass 1 i kommunens naturvårdsprogram och det är därför viktigt att stränderna bevaras orörda. Länsstyrelsen ifrågasätter därför LIS-området.

Kommentar: Föreslagna LIS-områden i Rejmyre ses över, och kompletteras med ytterligare beskrivning. Det stora LIS-området i Hävla exkluderas från planförslaget. Hänsyn skall tas till Tisnaren.

Brenäsområdet: LIS-området ligger vid Tisnaren, och liksom för området vid Hävla ifrågasätts det.

Kommentar: Kommunen gör bedömningen att Brenäs har stor potential till landsbygdsutveckling, pga. sin närhet till Tisnarebaden i Katrineholms kommun. Förslaget LIS-område plockas därför inte bort ur planförslaget, utan ändras i sin avgränsning och kompletteras med utförligare beskrivning. Hänsyn skall tas till Tisnaren.

Byle-Ekesjö med omnejd: LIS-området vid Ruda ligger inom miljö som ingår i det regionala kulturmiljöprogrammet, så en eventuell exploatering bör ske med hänsyn till områdets kulturvärden.

Kommentar: Inkomna synpunkter beaktas vid fortsatt planläggning.

Utvecklingsområden: I samtliga områden som pekats ut för utredning om framtida bebyggelse (U1-U4) finns mycket höga natur- och kulturvärden. Det är viktigt att djupare analysera påverkan på naturvärdena i det fortsatta planarbetet. En kompletterade bebyggelse i anslutning till befintliga byar/samlad bebyggelse ger troligen en mindre total påverkan på natur- och landskapsvärden.

Kommentar: Påverkan på naturvärdena kommer att analyseras djupare i det fortsatta planarbetet, i samband med detaljplanering. Kommunen delar Lst synpunkt att det ger en mindre påverkan på landskaps- och naturvärdena att exploatera i anslutning till befintliga byar.

Stråket Finspång-Norrköping: Här är det av största vikt att en sammanhållen planering sker, inte minst pga. frågans betydelse för riksintresset rv 51 och dess mellankommunala betydelse. Landskapsvärdena och strandmiljön bör betonas särskilt.

Risinge: Länsstyrelsen instämmer i bedömningarna.

Doverstorp och Doversund: På längre sikt kan detta område vara en strategisk utvecklingsresurs, och kan bli mellankommunalt betydelsefullt. Utvecklingen förutsätter förbättrade kommunikationer men exploateringen får inte drivas så att större vägombyggnader framtvingas genom Risinge. Stor hänsyn krävs även till förekommande naturvärden i omgivningarna. LIS-området vid Doversund ifrågasätts.

Kommentar: Kommunen har intentionen att bedriva en sammanhållen planering i stråket Finspång-Norrköping. LIS-området vid Doversund exkluderas ur planförslaget. Vid exploatering vid Doverstorp skall stor hänsyn tas till riksintresset för kulturmiljö vid Risinge.

Tisnarenområdet: Länsstyrelsen stödjer helhetsgreppet för att stärka området utifrån dess höga natur- och rekreationsvärden. Utpekande av LIS-områden måste starkt begränsas. En utvecklingsplan bör tas fram som belyser områdets potential och lämpliga inriktningar.

Kommentar: Kommunen delar Lst åsikt att en utvecklingsplan bör tas fram för Tisnarenområdet och detta läggs till under kapitlet om genomförande.

Övrigt: Faktarutorna i översiktsplanen är ett bra inslag, men på en del håll behöver texten ses över, bla gällande strandskyddet. Rutornas placering i texten behöver också ses över.

Kommentar: Planhandlingarna revideras i enlighet med inkomna synpunkter.

Försvarsmakten, Högkvarteret

Finspångs kommun berörs av två riksintressen för totalförsvaret som öppet kan redovisas i översiktsplanen; Prästtomta skjutfält och Malmens flottiljflygplats. Prästtomta har en omgivningspåverkan i form av buller och också hinderfrihet runt fältet.

Det pågår en flygsäkerhetsutredning om vad som gäller runt försvarsmaktens flygplatser och vindkraftsutbyggnaden, som skall vara klar 30 september. Därefter kommer information att gå ut till berörda kommuner och länsstyrelser om vilka områden som måste vara fria från vindkraftverk. I avvaktan på utredningen gäller ett preliminärt stoppområde på 45 km radie runt flygplatserna.

En generell text om riksintresset för totalförsvaret bör finnas med i alla översiktsplaner, eftersom huvuddelen av alla kommuner är berörda. Följande textförslag lämnas:

”Riksintresset för totalförsvarets militära del

Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9 paragrafen andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset.

Finspångs kommun berörs marginellt av riksintressena Prästtomta skjutfält och Malmens flottiljflygplats, främst avseende behov av hinderfrihet. I övrigt kan riksintresset framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Försvarsmakten kontaktas i tidigt skede i ärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 50 m inom tätort.”

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med inkommet textförslag. Inga nya vindkraftverk kommer förläggas inom den angivna 45 km radien, eller det avstånd som kan komma ifråga efter genomförd utredning.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen är positiv till de riktlinjer som generellt angetts för skogsbruk i kommunen. Utöver ekologiskt hållbart skogsbruk, hänsyn till biologisk mångfald, kulturhistorisk hänsyn samt bevarande och utveckling av rekreationsvärden saknas en markering av skogens betydelse för virkesproduktionen för kommunen. Skogen skapar förhållandevis många arbetstillfällen inom kommunen och är en viktig resurs för såväl skogsindustrin som för enskilda skogsägare/skogsföretag.

Skogsstyrelsen vill även betona vikten av att skapa goda förutsättningar för rekreation i skogsmark vilket har positiv påverkan på folkhälsan. Merparten av rekreation i skog och mark sker inom promenadavstånd från det egna boendet, och därför är det särskilt viktigt när det gäller kommunens egna skogsinnehav. Tonvikten bör ligga på naturvård, friluftsliv och rekreation.

Översiktsplanen utgör riktlinjer för framtida markutnyttjande, och en viktig del av skogsstyrelsens arbete är samråd vid åtgärder i enskilda områden när planen omsätts i praktiken.

Kommentar: Texten kompletteras med en markering av skogens betydelse för virkesproduktionen, och skogens betydelse för folkhälsan har behandlats under kapitlet om folkhälsa, under social hållbarhet.

Trafikverket

Övergripande: Trafikverket anser att det är viktigt med en aktiv dialog kring järnvägs- och vägtransportssystemet mellan dem och kommunen. Översiktsplanen ger en god beskrivning av kommunens nuläge och aktuella problemställningar. Trafikverket har inga erinringar mot att godsbangården flyttas, så länge dess funktion säkerställs, även under tiden för en eventuell ombyggnad. För närvarande bedriver Trafikverket ingen fortsatt planering av Götalandsbanan, då inga pengar finns avsatta för detta ändamål. De frågor som tas upp kring infrastruktur i översiktsplanen bör samlas i en fördjupad översiktsplan- det vore en styrka att tydligt redovisa hur tätorten kan utvecklas beroende på hur de olika infrastruktursystemen byggs om och förändras. En övergripande strategi kan fungera som checklista för att komma tillrätta med de negativa effekterna av transportsektorn; problemet är att effekterna byggs upp av många enskilda små källor, och det kan därför vara svårt att motivera förändring i det enskilda fallet. Det vore positivt om kommunen i översiktsplanen beskriver hur frågor som gc- och kollektivtrafik skall säkerställas vid ny planläggning (detaljplanering). Cykelinvesteringar i infrastrukturen bör kombineras med beteendepåverkan hos kommuninvånarna. Kommunen bör inventera det kommunala vägnätet med fokus på bullerproblematiken, såsom trafikverket gjort för det statliga vägnätet. Detta är behjälpligt när åtgärder skall utföras, liksom när förtätning planeras av befintlig bebyggelse.

Ny bebyggelse: Rv 51 har pekats ut av Trafikverket som riksintresse för kommunikationer, och Finspångs kommun bör tydligare beskriva konsekvenserna för riksintresset vid genomförande av planförslaget. I riksintessebegreppet ingår att de mark- och vattenområden som berörs av utpekad vägnät skall skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten av eller utnyttjande av en väganläggning. Det innebär att vägens funktioner skall skyddas avseende:

- God transportkvalitet och god närhet till andra regioner
- God tillgänglighet för samtliga trafikanter som färdas både längs vägen

och tvärs vägen, vilket bla. innefattar att undvika lokaliseringar som innebär att vägen ger ökade barriäreffekter.

- God trafiksäkerhet
- God hälsa och miljö samt skydd av stads- och landskapsbild och möjlighet att eftersträva en estetisk utformning

Vid ny bebyggelse är det viktigt att ej bygga in trafiksäkerhetsbrister. Befintlig infrastruktur bör utnyttjas så mycket som möjligt, men randstäder med upplevda otrugga miljöer bör undvikas, speciellt där servicefunktioner etc. hamnar på andra sidan vägen så att oskyddade trafikanter tvingas korsa den. Trafikverket inbjuder till dialog i tidigt skede för att diskutera dessa problem, och påtalar vikten av att man får med en bra matning av gc- och kollektivtrafik till dessa områden tidigt i planeringsprocessen.

Kommentar: Kommunen delar Trafikverkets synpunkt att det skulle vara positivt att ta fram en FÖP för centralorten, och detta läggs till under genomförande. Godsbangårdens verksamhet kan bibehållas inom befintligt område, tills annan lokalisering har lösts, och verksamheten skall kunna ske ostört under hela processen. Vid all detaljplanläggning arbetar kommunen för att frågor om god och tillgänglig gc- och kollektivtrafik skall säkerställas. Kommunen arbetar i nuläget inte med några bullerinventeringar av det kommunala vägnätet, men frågan skall lyftas upp i andra forum. Planhandlingarna kompletteras med en tydligare beskrivning av konsekvenserna för riksintresset rv 51 vid genomförandet av planförslaget. Kommunen ser mycket positivt på möjligheten att föra en dialog med Trafikverket i ett tidigt skede.

Hallsbergs kommun

Hallsbergs kommun håller med om det Finspångs kommuns skriver om ex rv 51 och område för riksintresse för vindkraft i Hallsbergs kommun, och ser fram emot ett fortsatt samarbete kring vägen. Det skulle vara värdefullt om Finspångs kommun uppdaterade miljömålen, så att kommunen kan jobba mot nya mål (flera av målens slutdatum har nämligen passerats).

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras i enlighet med påpekandet.

Motala kommun

Motala kommun ser gärna att kontakterna och pendlingsmöjligheterna mellan Finspång och norra delen av Motala kommun förbättras, och är positiv till samarbete över kommungränsen. Motala kommun instämmer också i att det är angeläget av rv 51 förbättras vid Svennevad, men vill framhålla att anslutningen till länsväg 211 måste beaktas, eftersom en stor del av trafiken tar denna väg. Samråd bör ske vid ev. vindkraftsetableringar vid kommungränsen.

Kommentar: Inkomna synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet.

Norrköpings kommun

Anser att det är positivt med de regionala utblickar som lyfts fram i översiktsplanen, att de utbyggnadsområden som föreslås bidrar till att bredda bostadsutbudet i regionen, att pendeltåg mellan Finspång och Kimstad på sikt kan skapa ytterligare lägen för attraktivt boende i kommunen och att det utöver de utpekade stråken finns stor potential att hitta nya lägen för ett attraktivt boende som stärker regionen.

Det är svårt att avgöra om landsbygdsutvecklingen behandlas som ett tematiskt tillägg eller som en del av översiktsplanen, trots att det framgår av texten inledningsvis att det sker som det förstnämnda.

Kommentar: Hur detta kan förtydligas ses över.

Örebro kommun

De viktigaste mellankommunala frågorna för Örebro och Finspång bedöms vara transportinfrastruktur, vindkraft och vattenfrågor. Örebro ställer sig positiva till hur Finspångs kommun berör rv 51 i översiktsplanen. Flera större områden för vindkraftsetableringar har av Örebro kommun pekats ut vid gränsen mot Finspångs kommun. Det är därför viktigt att Finspångs kommun inte tillåter åtgärder i närheten av kommungränsen som skulle kunna försvåra en vindkraftutbyggnad och det är positivt att Finspång planerar en liknande kartering. I kapitel 5 föreslås vatten nämnas som ett mellankommunalt intresse.

Kommentar: Inkomna synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet, och vatten läggs till som ett mellankommunalt intresse.

Beredningen för social omsorg

Beredningen förutsätter att den äldreomsorgsplan som antagits för perioden 2010-2015 utgör ett av underlagen för översiktsplanarbetet.

Kommentar: Äldreomsorgsplanen utgör ett underlag för översiktsplanarbetet.

Beredningen Arbete och Lärande

Styckena om Företagande och arbete, skola och utbildning, utbildning, hållbar tillväxt och näringsliv är betydligt mer utvecklade i sin beskrivning/analys av nuläge, framtida behov och tydliga förbättringsområden jämfört med inriktningsdokumentet, och harmonierar med förslaget till arbetsmarknadsstrategi.

I inledningen står att önskemål avseende integration skall ha föranlett förändringar, men i avsnittet om social hållbarhet saknas tydliga formuleringar om den öppna, välkomnande och inkluderande kommunen där mångfalden är en tillgång. Avsnitten om jämställdhet och tillgänglighet är mycket välformulerade och viktiga, och det är bra att de återkommer i det avslutande kapitlet om konsekvenser.

Under avsnittet om tillgänglighet bör förtydliganden göras, så att de saker som uppfattas beröra integration blir tydligare. Under rubriken folkhälsa saknas beskrivning av värdet av arbete och egen försörjning, som fanns med i inriktningsdokumentet.

Förkortningar i dokumentet bör skrivas ut i sin helhet för att öka förståelsen för dem som ej är insatta i terminologin, i alla fall första gången de nämns.

Läsningen har varit inspirerande, och dokumentet andas framtidstro, verklighetsförankring och optimism.

Kommentar: Planhandlingarna korrigeras och kompletteras i enlighet med inkomna synpunkter.

Finspångs tekniska verk

Följande synpunkter har lämnats muntligen av Finspångs tekniska verk under ett samrådsmöte:

Reservvattentäkter: Punkten ta fram reservvattentäkter för kommunens ytvattentäkter bör omformuleras med tanke på att gjorda utredningar visar att det är svårt att finna sådana. Man tittar dock på alternativa lösningar t ex flytt av vattenintag och åtgärder i överföringsledningar.

Dagvattenhantering: Ett utbyggt nät för omhändertagande av dagvatten finns i dagsläget i Finspångs tätort.

Fysisk hållbarhet- Finspång med omnejd: LIS-området vid Bönnergården skulle kunnas anslutas till VA-systemet om det blir en omfattande exploatering, liksom föreslaget bostadsutbyggnadsområde vid Malviken. Bönnern har en otillfredsställande ekologisk status, med krav på god status år 2015. I dagsläget råder anslutningsstopp till fjärrvärmen. Fortsatt utveckling av fjärrvärmenätet och produktionskapacitet ses över. En anslutning av området skulle kunna vara möjlig på sikt.

Området för bostadsbebyggelse vid Ekbacken kan kopplas till kommunalt VA med störningsriskerna från Axsäter bör noteras. Doverten har dålig ekologisk och kemisk status med krav på god status år 2021.

FTV:s markreservation kring Sjömansäng bör ses över utifrån Länsstyrelsens krav på lakvattendammar.

Sträckningen av eventuell ny väg till industriområdet norr om tätorten bör ses över eftersom dragningen tangerar gränsen till vattenskyddsområdet för Bleken.

Kommentar: Inkomna synpunkter tas med i det fortsatta planarbetet, och kommer föranleda kompletteringar av planhandlingarna.

Falla: Texten kring en pumpstation för fjärrvärmenätet revideras. Texten kompletteras i övrigt med information om förorenat område efter Falla såg.

Lotorp: Ormlången och Lotorpsån har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015. För Lotorp finns i dagsläget inga planer på fjärrvärmeutbyggnad. På sikt bör dock frågan om en eventuell anslutning till fjärrvärmenätet utredas.

Butbro: Ambitionen är att såväl nya som ”gamla” områden ska anslutas till VA-nätet, men nätets kapacitet måste ses över. VA-frågan ska relateras till att Glan (nedströms Gron) idag har en otillfredsställande ekologisk status med krav på god status år 2021.

Igelfors: Föreslaget LIS-området vid Gäddviken kan inte anslutas till kommunalt VA. För att det skall vara möjligt bör LIS-området ligga i anslutning till tätorten. Björkesjön idag har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015.

Regna: Här finns inget kommunalt vatten och avlopp, så andra lösningar måste väljas. Regnaren har idag en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015.

Ljusfallshammar: Det utpekade området för turiständamål är inte lämpligt pga att det ligger utanför VA-nätet, närheten till industriell verksamhet, föroreningssitua-

tionen (en huvudstudie pågår här för närvarande) samt att vattendragen nedströms är övergödda. Sjön Lien har idag en måttlig ekologisk status med krav på god status 2021. Texten om Ljusfallshammar behöver uppdateras.

Grytgöl: Föreslagen bebyggelse i Grytgöl kan anslutas till kommunalt vatten och avlopp. FTV ser för närvarande över förutsättningarna att via en överföringsledning till Ljusfallshammar ansluta vatten och avlopp till Finspångs tätort. Emmaån idag har en måttlig ekologisk status med krav på god status 2021.

Hällestad: För att genomföra det föreslagna LIS-området krävs en utbyggnad av VA-systemet. VA-frågan ska här realteras till att Hällestadsån idag har en måttlig ekologisk status med krav på god status 2021.

Borggård: Texten om Borggård behöver kompletteras med att Hällestadsån idag har en måttlig ekologisk status med krav på god status 2021.

Sonstorp: Inga synpunkter.

Rejmyre: Texten kring vattenskyddsföreskrifter behöver uppdateras (det pågår ingen utredning om eventuell flytt av vattenintaget, frågan har dock diskuterats). Hur gör vi bör därför kompletteras med en punkt kring utredning av flytt av vattenintaget. För att genomföra det föreslagna LIS-området för bostadsbebyggelse krävs en anslutning till kommunalt VA. När det gäller området för turiständamål är exploateringens omfattning avgörande. VA-frågan ska relateras till att Hunn idag har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015. Texten om Rejmyre behöver uppdateras också vad det gäller föroreningsituationen.

Hävla: Det föreslagna LIS-området vid Mullsäter har inte möjlighet till kommunalt VA. Texten om Hävla behöver kompletteras med att Tisnaren idag har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015.

Brenäs: De utpekade LIS-områdena berörs av föroreningsituationen vid Brenäs såg, vars utbredning ännu inte klarlagts. För att en eventuell VA-samverkan med Katrineholms kommun skall kunna ske bör områdena ligga närmare kommungränsen. VA-frågan ska relateras till att Tisnaren idag har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015. Texten bör i övrigt ses över med tanke på att den mer fokuserar på Bränntorp än på de områden som föreslås utvecklas.

Byle-Ekesjö: Arbetet för att motverka inträngande vatten till avloppssystemet vid Byle avloppsreningsverk fortgår. Ambitionen är att föreslagna områden för bostadsbebyggelse ska kunna anslutas till befintligt kommunalt VA. Det föreslagna området för turiständamål är dock inte möjligt att ansluta. Problematiken kring avloppssituationen i Byle-Ekesjöområdet borde belysas både på kort och på lång sikt inte minst med tanke på att Tisnarenområdet också pekas ut som utbyggnads/utredningsområde. VA-frågan ska relateras till att Tisnaren idag har en god ekologisk status med krav på att det så ska vara också år 2015.

Kommentar: Inkomna synpunkter tas med i det fortsatta planarbetet, och kommer föranleda kompletteringar av Ortsbeskrivningarna, samt vissa korrigeringar av utpekade LIS-områden.

Utbyggnadsområden: Utbyggnads/utredningsområdena borde beskrivas tydligare utifrån förutsättningarna för teknisk försörjning (hur ser det ut idag, hur kan infrastrukturen för teknisk försörjning utvecklas, vilka samverkansmöjligheter finns

med angränsande kommuner?). Vattenstatus och eventuella föroreningar bör också beskrivas på liknande sätt som i ortbeskrivningarna. Begreppen utbyggnadsområdet och utredningsområden borde förtydligas. Betyder de samma sak eller är ett utredningsområde ett område som ska utredas? Är tätorten ett utredningsområde? Vidare vore det önskvärt om det är möjligt att göra en prioritering mellan utbyggnads/utredningsområdena för att infrastrukturen för teknisk försörjning ska kunna planeras på sikt.

Övrigt: Det saknas en beskrivning och eventuella ambitioner för VA-lösningar i omvandlingsområden i översiktsplanen.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras och förtydligas i enlighet med inkomna synpunkter.

Miljöenheten

s. 25 Inom kommunen saknas en ekologisk kompetens, vilket är nödvändigt för att efterleva rubrikerna ”vad vill vi”

s. 28 E-forum behöver bli mer känt ute i samhället

s. 29 Saknas ambitioner och förslag till underhåll för kommunala lekplatser

s. 30 En god miljö i skolan måste innebära ett bra inomhusklimat (ventilation, temperatur, renhållning etc.). Kommunen borde satsa på fortbildning lokalt för att göra kommunen mer attraktiv

Kommentar: Ovanstående synpunkter är värdefulla, men kan inte behandlas inom ramen för en översiktsplan, utan får hänvisas till andra forum.

s. 27 Cykelanslutning över Skutenbron behövs ur miljösynpunkt

s. 49 Lämpligheten i fortsatt boende på Norrmalm ifrågasätts med tanke på industrins expansion. Fråga om avsikten är att området på andra sidan sapaområdet skall upphöra som bostadsområde?

s. 56 Det är en förutsättning för vidare byggnation i Butbro att kommunalt VA ordnas för befintliga och nya tomter. Den fd vägverksfastigheten har inte kommunalt VA.

s. 65 Ifrågasätter lämpligheten i att ha ett område för turistverksamhet så nära industriell verksamhet, och i närhet till förorenad mark (sjön ej helt grön än)

s. 78 Hänsyn måste tas kring utbyggnadsområdet till förorenad mark, planerat vattenskyddsområde närhet till sjö etc. Det är en förutsättning att man flyttar vattenintaget för vattenverket samt att man får en tillfredställande lösning av VA-frågan (anslutning till det kommunala avloppet bäst lösning).

s. 82 Det västra utbyggnadsområdet är ej lämpligt i sin nuvarande utformning med närhet till lantbruket och det förorenade området.

s. 95 Effektiv datakommunikation är viktigt för att minska resandets miljöpåverkan och göra kommunen attraktiv.

Övriga synpunkter: Vid förslag till ny bebyggelse bör både VA-frågan behandlas och ett ställningstagande till energilösning göras (både kring uppvärmning och bygg-

nadsteknik).

Föreslår att rastplatser eller rastområden för hundar skulle kunna tas med i översiktsplanen. Föreslår att man eventuellt kan titta på lågstrålade områden.

Kommentar: Inkomna synpunkter tas i beaktande under det fortsatta planarbetet och Ortsbeskrivningarna och kartorna ses över utifrån inkomna synpunkter.

s. 16 Saknas omnämning av solenergi under ”Hur gör vi”. Bör kompletteras med hur kommunen stärker förutsättningarna för solenergi, samt information om de ledande företag som finns inom kommunen inom området. Fjärrvärmens fortsatta utveckling måste klargöras, förslagsvis genom utbyggnad med förnybara bränslen.

s. 55 Det markerade området för utbyggnad går för nära den förorenade marken.

s. 32 För buller bör begreppet Begränsningsvärde användas, och man bör verka för att minska störningar och bevara de ”tysta områdena”.

s. 101 Bör stå att bostäder utsätts för buller, då störningarna ej helat eliminerats.

s. 103 Avsnittet om hästhållning är väldigt detaljerat jämfört med andra delar av planen, och tabellen blir för rådande och bör kanske utgå. Antalet hästar i kommunen är troligen fler än vad som anges i texten, och man bör istället skriva att det är en ökning av antalet, utan exakta siffror.

s. 105 Kartan över insatstider ligger konstigt placerad, och mer text efterfrågas.

s. 106 Korrekt benämning är *Bygg- och miljönämnden*

s. 106 Förklaring av vad en sevesoanläggning är saknas. En kartbild efterfrågas, som visar riskerna runt dessa. Påpekande att det ej får stå var ammunitionsförråden ligger.

Teckenförklaringen för förorenad mark saknas.

Kommentar: Planhandlingarna korrigeras och kompletteras i enlighet med inkomna påpekanden.

Yttrande från övriga

Holmen

Holmen föreslår 5 områden inom sitt markinnehav som skulle kunna utvecklas till bra boendemiljöer, för att erbjuda ytterligare byggmöjligheter på landsbygden för medborgarna och öka Finspångs attraktionskraft för nya medborgare;

Ysunda, fastighet Finspång Ängenäs 1:1

Dessa två områden ligger inom utpekad utredningsområde U1 (stråket Finspång-Norrköping), där högt bebyggelsestryck råder och med goda kommunikationer. Bostadsområdena kan ges direktkontakt med vatten för att öka attraktionen. I fastighetens södra del finns ett förslag från Länsstyrelsen om att bilda ett naturreservat, så områdena ligger nära ett vackert strövområde.

Kommentar: Föreslaget område är problematiskt att peka ut som LIS-område, pga. att det ligger inom det område i kommunen (stråket Finspång-Norrköping) som har bebyggelsestryck. Området överensstämmer inte med kraven som ställs för att peka

ut ett område som LIS-område. Det är geografiskt ganska litet, och ligger inte i anslutning till annan bebyggelse eller infrastruktur, vilket gör att det inte är lämpligt att peka ut som ett bostadsutvecklingsområde.

Butbro, fastighet Finspång Näfstorp 3:1

Föreslaget område för bostadsutveckling ligger i direkt anslutning till den befintliga bebyggelsen i Butbro, som är både nära Finspångs tätort, och nära naturen.

Kommentar: Området kan ej pekas ut som LIS-område då det ligger så nära Butbro, och Finspångs tätort, men området pekas ut som utbyggnadsområde.

Yxviken, fastighet Finspång Skirmarken 9:1, Näfstorp 3:1

Området har tidigare nyttjats för träindustri, och har ett attraktivt läge vid vattnet. Området skulle kunna ge möjlighet till landsbygdsutveckling genom att låta mindre verksamheter och bostäder komma i direktkontakt med vattnet.

Kommentar: Föreslaget område lämpar sig väl för att bli LIS-område för bostäder, och kommer att pekas ut som detta.

Storängen, fastighet Finspång Lotorp 3:3

Området har höga naturvärden och delar av fastigheten finns upptaget i kommunens naturvårdsprogram (objekt 9620-03). Landskapet utgörs av ett öppet odlingslandskap med trädgångar, och betande djur är nödvändigt för att landskapet skall bibehålla sin karaktär. Holmen föreslår därför möjlighet till boende i områdets utkanter, för att kunna ta hänsyn till de gröna stråken och naturens spridningsvägar, och hålla området öppet med betande djur.

Kommentar: Området lämpar sig ej väl att peka ut som LIS-område, pga. sin närhet till Finspångs tätort och då det är utpekat i naturvårdsprogrammet. I och med att området behöver betande djur för att bibehålla dess karaktär, är det inte heller lämpligt att utveckla för bostäder, då Lst i sitt yttrade till översiktsplanen förordar 100 meter mellan djurhållning och bostäder.

Malviken, fastighet Finspång Gammalstorp 3:1

Området ligger i anslutning till Finspångs tätort, med närhet till befintlig infrastruktur och service. Området ligger också sjönära, vilket gör det mer attraktivt. Området är ca 140 hektar, vilket ger möjlighet att anlägga bebyggelse inom olika grupper.

Kommentar: Området ligger i direkt anslutning till Finspångs tätort. Området är redan utpekat i samrådsförslaget som utbyggnadsområde med både bostäder och verksamheter, och därför mycket intressant. Avgränsningen av området ses över och utvidgas.

Igelfors- Regna bygderåd genom Eva Hagström Öberg

I flera stycken bör landsbygdens roll i att göra Finspång attraktivt, förtydligas. Föreslås att följande text skall läggas till i "hur gör vi"-rutan på s.12:

"satsa på att göra landsbygden än mer attraktivt för permanentboende." Potentialen i den levande landsbygden bör förtydligas, förslagsvis genom att lägga till en mening om alla välfungerande landsbygdsskolor under avsnittet om skola. Tilläggas bör också att en levande bygderörelse är en förutsätt-

ning för att utveckla landsbygden.

Det saknas även en formulering om vikten att bevara de rika naturresurserna i kommunen till kommande generationer. Ny bebyggelse bör placeras så att åkermark ej tas i anspråk.

Synpunkter på avsnittet om Regna, s.58 och framåt; avsnittet om arbetsmarknad bör kompletteras med uppgifter om befintliga småföretag, liksom närheten till Vingåker, Katrineholm och Örebro. Detta bör även stå med under Regna kyrkby. De livskraftiga skogs- och jordbruksföretagen bör också nämnas som en potential.

Kommentar: Föreslagna ändringar beaktas, och planhandlingarna kompletteras i enlighet med inkomna synpunkter, i den mån det är möjligt. Beslutade strategier är i detta skede inte möjliga att påverka. Kapitlet om näringsliv kompletteras med allmän text om kommunens jord- och skogsbruk.

I inlämnat remissyttrande till inriktningsdokumentet för översiktsplan under 2009 föreslog bygderådet betydligt större utvecklingsområden för bygden än vad som finns med i samrådsversionen (yttrandet finns bifogat bland inkomna yttranden för samrådsversionen till översiktsplan). Bygderådet ser gärna att kommunen i samråd med dem tar fram fler områden för landsbygdsutveckling under fortsatt översiktsplanearbetet (exempelvis föreslås ett område nordväst om Ålsjön i anslutning till fritidsområdet och ett område i Igelfors längs ån norr om befintlig bebyggelse)

Kommentar: Föreslaget område vid Ålsjön är inte lämpligt att peka ut som LIS bla pga. sin svaga koppling till Regna, och avsaknaden av möjligheten att erbjuda kommunalt va. I Igelfors pekas LIS ut nordväst om orten, längs ån.

Ljusfallshammars byaråd

Siffrorna om befolkningen på s. 63 i översiktsplanen ger en alldeles för dystur bild av Ljusfallshammar. Under 2009 ökade befolkningen med 10 personer, vilket visar på rätt riktning.

Under stycket om strategier på s. 6 föreslås ett stycke om ungdomar, och vad vi gör för att de skall stanna kvar i kommunen.

Kommentar: Prognosen kan ej skrivas om, då den baseras på faktiska siffror.

Planhandlingarna kompletteras med ett stycke om kommunens arbete med ungdomar.

Under stycket om handel i Ljusfallshammar vill man lägga till souvenirbutikerna Vallmokrans och Trä och Textil, det sistnämnda har under sommaren har stickcaféer. Lanthandeln har café året om.

Under stycket om offentlig service önskar tilläggas; kommunal förskola och fristående grundskola. Boende för äldre finns i Hällestad.

Under stycket om infrastruktur; linje 414 trafikerar Ljusfallshammar, oftast upp till Skönnarbo.

Under allmänna intressen; det finns flera vandringsleder (Östgötaleden, väl utmärkt gruvled), fina badplatser vid Annsjön och Lien, samt Småängens campingplats.

Under biologisk mångfald på s. 22 frågar man om inte Lillnälen och Stornälen borde nämnas, pga. det fina fågellivet.

Under stycket om turism på s. 127 borde skogs- och lantbruksmuseet i Ljusfallshammar nämnas (de har samarbete med Björke vävstuga), samt Småängens camping och ev. andra campingplatser. Fler informationstavlor efterfrågas vid infarterna från andra kommuner till småorterna, och en lokal turistbyrå genom lanthandelns försorg.

Kommentar: Inkomna synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet, och texten kompletteras i berörda delar.

LRF:s kommungrupp i Finspång genom ordförande Greger Arvidsson

För att gynna företagandet på landsbygden bör kommunen verka för att lokalt producerad energi används.

Allmänt; Det är bra att ÖPn lyfter fram betydelsena av de gröna näringarna (bi-behåller öppna landskap, skapar sysselsättning och levande landsbygd etc.) och de behov av service mm som finns på landsbygden. LRF har förhoppningen att landsbygden får fortsatt fokus när planen skall implementeras i det fortsatta konkreta planarbetet.

Infrastruktur; LRF ställer sig positiv till att förbättra kommunikationen längs rv51 och väg 215, men anser att man bör titta på ytterligare alternativ för dragningarna, så att inte så mycket åkermark berörs. LRF vill även lyfta fram vikten av att förbättra även det mindre vägnätet. På s. 89 beskrivs att landsbygdens näringsliv har behov av god vägstandard, men dessa satsningar saknas i den mer konkreta delen av planen.

Översiktsplanen bör prioritera tillgång på bredbandsfiber i hela kommunen och det allmänna bör stå för huvuddelen av kostnaderna för alla nödvändiga infrastruktur-satsningar.

Allmän service; Det är viktigt att det satsas på förskola/skola och äldreboenden utanför Finspångs tätort.

Utbyggnadsområden; Åkermark kan inte återskapas, och utgör en liten del av Finspångs kommun. Utbyggnad bör därför om möjligt ske på sämre mark.

Djurhållning; LRF vill påpeka att problematiken kring djurhållning och bebyggelse inte bara rör hästar, utan även annan djurhållning, och det skapas ju inte bara problem för de boende utan också för djurgårdarna. Kommunen ombeds utveckla resonemanget så att hela problematiken blir synlig. Jordbruket måste kunna utvecklas och expandera, och samtidigt vill många gårdar ha möjligheten att skapa generationsboenden.

Upphandling; Kommunen kan stimulera jordbruksföretag genom att aktivt försöka hitta lösningar på lokal energiproduktion och annat företagande som kan bli ett komplement till jordbruket. Vid upphandling av varor bör kommunen se till att varorna är producerade med de krav som ställs på svenskproducerade varor.

Kommentar: Kommunen delar åsikten att utbyggnad främst bör ske på annan mark än produktiv åkermark. Planhandlingarna förtydligas med avseende på problematiken kring djurhållning, och jord- och skogsbruk lyfts fram under kapitlet om

näringsliv. Angående satsningar på kommunens vägar på landsbygden, är det en viktig fråga som kräver samverkansarbete med andra aktörer såsom Trafikverket. Övriga synpunkter beaktas vid planarbetet, och kan eventuellt komma att föranleda korrigeringar av planen.

Siemens

Under kapitel 1, s.8, beskrivs Siemens och Sapa som företag inom energi- och miljöområdet. En korrekt beskrivning av Siemens är ett företag inom teknik, energi och miljö. På s. 13 skall det vara att 70 % på Siemens arbetar med annat än direkt verkstadsproduktion. På s.106 bör läggas till att Siemens fastighet Norrmalm 1:12 (Norrmalmsområdet) är en sevesoanläggning.

Kommentar: Texten korrigeras utifrån inkomna synpunkter.

Björn Andersson, Stjärnviks säteri

Med hänvisning till skrivelse till Länsstyrelsen i Östergötlands län 2010-07-07 (bifogad till kommunen) och sin tidigare skrivelse till beredningen för samhällsplanering 2010-05-02 motsätter man sig:

Planerad bebyggelse i och vid Vadsjön, på fastigheten Butbro 2:115 mm och i Butbacken

Planeringen av till- och avfarter mellan Stjärnvik och väg 51 och en felaktig placering av en gång- och cykelväg.

Skälen till invändningarna framgår av skrivelsen till Länsstyrelsen, men kan sammanfattas enligt följande:

Den planerade utvecklingen av Vadsjöområdet omintetgörs. Vadsjön har blivit en fågel- och natursuccé med bla. 77 inventerade fågelarter. Även planerad betesdjursdrift och ”renoveringen” av parkskogen mm omintetgörs

Kultur- och naturvärden begränsas och förstörs. Stjärnvik som omfattar byggnader och minnesmärken från i huvudsak 1600- till 1800-talet, minnesmärken och naturmiljöer utgör en helhet och är i centrum för Risingebygden sedan århundraden. Trots detta upphör den skyddsvärda Risingebygden vid Stjärnviks fasthetsgräns.

Skogs och jordbruksdriften begränsas kraftigt av planerade av- och tillfarter och en felaktigt placerad gång- och cykelväg mellan väg 51 och Stjärnvik 1:5. Gården kan därför inte utvecklas enligt våra planer. Det gäller såväl gårdens skogsdrift, växtodling som planerad djurhållning.

Trafiksäkerheten åsidosätts för ett 10-tal familjer om planerade av- och tillfarter mellan väg 51 och Stjärnvik 1:5 genomförs. Det samma gäller en felaktigt placerad gång och cykelväg.

Äganderätten begränsas och den genomförda upprustningen av byggnader och marker utifrån kraven från Finspångs kommun har skett på felaktiga grunder. Dessutom begränsas/omöjliggör översiktsplanen en fortsatt upprustning av byggnader, minnesmärken, naturmiljöer och marker med hänsyn till den helhet Stjärnvik utgör.

För att möjliggöra åtaganden och drift/framtida drift har omfattande upprustning av gården genomförts, vilket har resulterat i stora årliga driftsunderskott och behov av

kapitaltillskott. Detta har gjorts utifrån felaktiga förutsättningar som givits i kontakt med Finspångs kommun, om översiktsplanen fastställs.

Björn Andersson hänvisar till en rad krav, överenskommelser och bekräftelser i kontakt med Finspångs kommun (bifogat till kommunen, ex kopia på Bygg- och miljönämndens sammanträdesprotokoll 2004-02-03), brev från Sig Andersson till Finspångs kommun (se nedan), advokat Clemens Fredholms brev avseende översiktsplanen (bifogat till kommunen) och kulturhistorisk inventering av Stjärnvik (utförd av Östergötlands Länsmuseum 1982).

Mot denna bakgrund begärs att förslaget till översiktsplan omprövas.

Tillägg från Björn Andersson ang. ombyggnad och nyanläggning av Väg 51 ”förbi” Finspångs tätort:

Föreslår en alternativ placering av den föreslagna förbifarten av rv 51 förbi Finspångs tätort, som inte påverkar Riksintresset i Risinge, Ölstdsjöns naturreservat etc. Förslaget innebär att vägen istället placeras på norra sidan av Gron, och an knyter till den föreslagna nya infart till industrierna som finns med i planförslaget. Denna placering skulle innebära att:

Till- och fråntrafiken mellan Finspångs stora industrier och Norrköping genom Finspång minskar med ca 1000-2000 personbilar per dygn.

Vägsträckan mellan Finspångs stora industrier och Norrköping (för lastbilar/personbilar) minskar med ca 6-8 km.

Kostnaden för enskilda, industrierna och samhället minskar med ca 50-100 Msek per år.

Anläggningskostnaderna för den nya vägen kan begränsas genom den nya teknik som idag tillämpas för dragning av väg genom skogs- och bergslandskap (se resultat av förbifart Svärtinge). Dessutom minskar kostnaderna för anläggning av en mängd väganslutningar nära bebyggelse och kostnaderna för anläggning av en gång- och cykelväg.

En smidigare, renare och mer tidsenlig förbifart erhålls vid Finspång.

Stora miljövinster och trafiksäkrare lösningar.

Kommentar: Kommunen vill påtala att de skyddsavstånd för djurhållning som nämns i länsstyrelsens yttrande även gäller för detta område, angående påpekandet om planerad betesdjursdrift.

Förslaget bostadsområde vid Stjärnvik tas bort ur planförslaget, då kommunen ej bedömer genomförbarheten i förslaget som stor.

Stig Andersson, Socialdemokraterna

Begär att de delar i översiktsplanen som berör Stjärnvik (området vid Vadsjön och Butbacken) ändras.

I januari 1996 överlät Finspångs kommun mark till Björn Andersson, och ett villkor för köpet var att han samtidigt köpte Stjärnviks herrgårdsbyggnad och diverse andra byggnader i parken/gårdscentrum, vilket genomfördes. Ett ytterligare villkor var att han ålades att rusta upp byggnaderna och området ur ett kultur- och miljöperspektiv.

tiv, med underlag från den inventering som Läns museet utfört.

Björn Andersson har till alla delar fullföljt sina åtaganden, och behöver de marker som pekats ut som utbyggnadsområde, för gårdens drift och för fortsatt utveckling av naturmiljön vid Vadsjön och Butbacken. Försäljningen till Björn Andersson skedde dessutom efter att förra översiktsplanen upprättades.

Stjärnvik är en viktig del i Risingestråket, och bör i sin helhet bevaras.

Stig Andersson anser att ekonomiska satsningar från entreprenörer skall uppmuntras och bejakas, till gagn för hela kommunen, och yrkar på att en fortsatt bra kontakt med Stjärnvik är viktigt.

Kommentar: Se svaret till Björn Andersson ovan.

Bogetorps gård genom Bert Egnell,

Den föreslagna förbifarten vid Hällestad för rv 51 är inritad rakt genom gårdens nybyggda ladugård. Även om vägen placeras vid sidan av byggnaden, fungerar det inte att ha betesmarken uppdelad på båda sidorna om vägen. Den planerade sträckningen går på värdefull åkermark och betesmark, vilket är inte är långsiktigt hållbart.

Kommentar: Kommunen har intentionen att bevara åkermark i så stor utsträckning som möjligt, och vill ge näringsidkare på landsbygden så goda möjligheter som möjligt att bedriva sin verksamhet utan störningar från yttre påverkan. Samtidigt är det viktigt att rv 51 håller en bra standard. Vägens exakta dragning kommer att utredas vidare, där berörda verksamheter och miljöer behandlas. Översiktsplanen förtydligas i de avseenden som berör planerade vägsträckningar, ex i text kring hur vägprocesser hanteras, och kartmaterialet omarbetas.

Markägare för fastigheterna Fräntorp 1:2 och 2:27, Fräntorp 1:3, Rökslid Östergård och Vagelö 2:2

Den föreslagna sträckningen av rv 51 vid Sonstorp gör kraftiga intrång på gårdarnas åkermarker, drift och företag. Man uppskattar att det skulle kosta mellan 12-15 miljoner kronor att bygga upp någon av gårdarna på ny plats. Annars måste man finna lösningar på plats som stör pågående drift så lite som möjligt; ex måste både kor, hästar och jordbruksmaskiner kunna passera säkert under vägen. Man påpekar också att man kommer kräva ersättning för all mark som förloras, eller blir obrukbar pga. sin storlek.

Kommunen motsäger sig själv när man först talar om "levande landsbygd" och sedan föreslår förbifarter på värdefull åkermark, dessutom då jordbruksföretagen är en viktig arbetsgivare på landsbygden. Man ser flera möjliga alternativ till de föreslagna sträckningarna, bla att följa järnvägsbanken från Gruvvägen till Preemmacken, eller att följa åsen nordöst om nuvarande 51an bakom bebyggelsen och ansluta igen efter Ljumma-området. Det bästa vore att vänta tills den föreslagna norra infarten till Finspångs industrier över Butbro-Grosvad är klar, och sedan dra rv51 på norra sidan av Bönnern. Kommunen bör diskutera hur man skall bevara åkermarken och underlätta för lantbruken, för att samhället skall kunna möta behovet av en säker livsmedelsförsörjning och en klimatsmart energiförsörjning.

Kommentar: Se kommentar till ovanstående yttrande.

Henrik Hammar och Kristine Svensson, kyrkoherde respektive kyrkomusiker i Hällestads församling

Folkströms kyrka och kyrkogård borde eventuellt finnas med under Kulturmiljöer på s. 33 i ÖPn. Kyrkan har Sveriges äldsta orgel som fortfarande är i bruk.

Komplettering till stycket om arbetsmarknad i Hällestads tätort på s. 70; Svenska kyrkan har i Hällestads församling 9 anställda, och 2 anställda av Finspångs kommun. Dvs. 11 arbetstillfällen totalt.

Kommentar: Kartan på s 33 är tagen ur Finspångs kommuns utkast till kulturmiljöprogram, och kan därför inte kompletteras under översiktsplaneprocessen. Synpunkten tas däremot med till berörd instans. Uppgifterna om arbetsmarknad är tagen från RAMS 2008, och då såg siffrorna kring arbetsmarknaden i Hällestad ut som redovisas.

Martin Nyberg (Mp)

51ans genomfart bör göras mer attraktiv och trafiksäker genom att körbanorna delas och sänka hastigheten till 50 km/h på hela sträckan för att få säkrare trafik, mindre barriäreffekter och lägre bränsleförbrukning. Dessutom föreslås att skapa en trädplanad för att rivalisera med norrköpings promenader.

Kommentar: Det är mycket viktigt att skapa en trafiksäkrare genomfart med mindre barriäreffekter. Arbetet med detta pågår, men detaljutformningen är ingen fråga som kan hanteras i översiktsplanen.

Maria Pihl

Önskar lättnader i strandskyddet, för att möjliggöra avstyckning av 5-7 tomter i Ramstorp, för att främja landsbygdsutveckling. Eventuellt skall man hyra ut till turister under säsong, och har intentionen att hålla marken öppen för alla och röja, vilket man i dagsläget inte gjort.

Kommentar: Området uppfyller inte kraven som ställs på ett LIS-område.

JE Svenblad

Ett större område vid fd Doverstorpslägret föreslås reserveras för en park med minnesmärken.

Kommentar: Synpunkten kan inte beaktas i översiktsplanen, utan får hänvisas till andra forum.

Eija Widlund

Önskar att biltrafiken skulle stängas av i centrum, för att skapa en mysigare och lugnare miljö. Även cykelvägarna behöver förbättras eftersom det är för många ställen där oskyddade trafikanter måste korsas trafiken.

Kommentar: Värdefull synpunkt som kommunen tar med sig i sitt fortsatta arbete med att skapa en attraktiv centrummiljö. Kommunen avser att dämpa biltrafiken och göra centrum mer gång- och cykelvänligt, och utveckla centrum till en attraktiv mötesplats. Detta är något som styrs i den fysiska utformningen av centrummiljön.

Anonym

Biltrafiken genom centrum bör stängas av, alternativt göra framkomligheten svårare

med stolpar med ex blomsterarrangemang.

Kommentar: Se kommentar till ovanstående yttrande.

Federico Winqvist Estrada

Efterfrågar en scen, en skulpturpark och ett inglasat rum för utställningar på stationsområdet.

Kommentar: Värdefull synpunkt som kommunen tar med sig i sitt fortsatta arbete med att skapa en attraktiv centrummiljö.

Stefan Zetterberg

Synpunkt på att det förelåg väldigt kort tid mellan den "Öppet hus-aktivitet" som ägde rum den 8 september och samrådstidens slut den 10 september, likaså att det varit bristfälligt med annonseringen av dessa för de som inte omfattas av den lokala östgötapressen.

Kommentar: Kommunen ser över rutinerna för annonsering, speciellt för den norra kommundelen.

Påpekande att översiktsplanen så tydligt fokuserar på tätorten och dess utveckling, och de mer perifera områdena snarare beskrivs som att deras roll är att stötta centrum. Planen uttrycker ingenting om hur ex området kring Tisnaren kan utvecklas, när det gäller kommunikationer och tillgång till service. Kommunen bör sätta upp ambitioner för dessa områden, för att göra dem attraktiva för nya kommuninvånare.

Angående landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen, är flera områden utpekade i översiktsplanen, på mark som i nuläget är i princip färdigbyggd (befintliga byar); ex Nora by i Brenäsområdet, och Brenäs by. Kommunen borde bättre förankra dessa utvecklingsområden i den lokala miljön, och ta fram sådana områden i dialog med markägare som har intresse av att utveckla tomtmark. Markområdet som finns utpekat mellan den befintliga byn och Tisnaren skulle i förlängningen innebära en försämring av miljön, varför markägarna inte vill "släppa till" mark till detta, och utvecklingsområdet blir meningslöst. Kommunen bör även tänka mer småskaligt kring dessa, och inte bara tänka sig tät bebyggelse. De områden som pekats ut är områden med stora naturvärden och betydelse för det rörliga friluftslivet runt Tisnaren. Områden för exploatering bör ej föreslås på uddar och näs, där det är svårt att hantera tekniska lösningar som VA, och ger ett negativt visuellt intryck för helhetsintrycket runt sjön. Som exempel nämns Näset, mellan Nora och Brenäs, liksom området runt Tisnare Bro (bron över Tisnare kanal); dessa bör inte vara generella utvecklingsområden pga. sina vackra miljöer, utan bör isf endast tillåtas kompletteras med enstaka byggnader. Katrineholms kommun har dragit fram kommunalt VA på andra sidan kommungränsen, och enligt Katrineholms kommun finns kapacitet att koppla på fler fastigheter. Finspångs kommun föreslås istället beakta detta område, och i samråd med markägarna hitta lämpliga utvecklingsområden som kan anslutas till Katrineholms nät. Dessa områden tros bli attraktiva och lätta att exploatera. Nya sjönära områden för bostäder bör främst pekas ut inne i vikar och bukter. Katrineholms vattenledning passerar de östra delarna av sjön Brosjön (första sjö i Tisnare kanals sjösystem), vilket gör att ex

halvön Ön (tidigare grustag), skulle lämpa sig väl för en exploatering, dock ej av större omfattning.

Kommentar: Vid bebyggelse på landsbygden gör kommunen alltid en prövning av vad som är lämpligt på platsen, med avseende på befintlig bebyggelsestruktur och omgivning.

LIS-området i Brenäs ses över till både text och avgränsning. Lst tar i sitt yttrande upp att det vore positivt att upprätta en utvecklingsplan för Tisnarområdet, där Tisnarens utveckling kan belysas.

Per Wikström

Föreslår att det utpekade området för ny bostadsbebyggelse skall utsträckas norrut efter väg 1182 upp till läns- och kommungränsen, för att möjliggöra avstyckning av 3-5 tomter på fastigheten Bonäs 1:2. Dessa skulle kunna placeras in på ett hänsynsfullt sätt utan att bli synliga utifrån den större sjöytan, med närhet till Tisnarbaden och bra infrastruktur.

Kommentar: Se kommentar till ovanstående yttrande.

Samrådssvar utan erinringar eller synpunkter har lämnats av följande;

- Katrineholms kommun
- Vingåkers kommun
- Linköpings kommun (hänvisar till sitt yttrande för "Inriktning för översiktsplan" och uppger att man ser positivt på texterna om regional samverkan och goda kommunikationer inom regionen)

Inkomna yttranden kommer att föranleda följande justeringar av planhandlingarna, uppdelat under översiktsplanens kapitel:

Generellt

- Planhandlingarna kompletteras för att bättre leva upp till innehålls- och tydlighetskraven i pbl, bla genom att motiveringar till ställningstaganden i planförslaget förtydligas.
- Faktarutorna behöver ses över, bla kring strandskyddet, samt deras placering i texten
- Förkortningar bör skrivas ut i sin helhet för ökad förståelse

Kapitel I Inledning

Finspångs kommun

- Följande textkorrigeringar skall göras: s.8 Siemens är ett företag inom teknik, energi och miljö. s. 13 70 % på Siemens arbetar med annat än direkt verkstadsproduktion.
- "hur gör vi"-rutan på s.12 kompletteras med "satsa på att göra landsbygden än mer attraktivt för permanentboende."

Kapitel 2 Ett hållbart, välmående och attraktivt samhälle

Ekologisk hållbarhet

- Planhandlingarna kompletteras med ett stycke om klimatanpassningsperspektivet.
- Kartmaterialet bearbetas och texten kompletteras, så att alla Natura 2000 områden visas både på karta och i text, och så att det framgår att en del områden är både Natura 2000 och riksintresse för naturvården. Klargöras skall också att tillståndsplikten för Natura 2000 områden gäller även förändringar i dess omgivning.
- Översiktsplanen och MKBn kompletteras med att närmare klargöra hur förslaget kan antas påverka möjligheterna att klara miljö kvalitetsnormerna, samt att normerna ändrats. Förslagen till förbättringar av vattenkvalitén som förekommer i planen betraktas som viktiga av kommunen och skall drivas vidare.
- Planhandlingarna kompletteras för att ytterligare belysa de kvaliteter som finns inom naturområdena i kommunen. Kartan med naturreservat kompletteras med de nya naturreservaten.
- Texten kompletteras med en markering av skogens betydelse för virkesproduktionen.
- "Hur gör vi" på s. 16 kompletteras med en omnämning av solenergi, hur kommunen stärker förutsättningarna för detta, samt information om de ledande företag som finns inom kommunen inom området. Fjärrvärmens fortsatta utveckling måste klargöras, förslagsvis genom utbyggnad med förnybara bränslen.
- Miljömålen uppdateras
- Punkten ta fram reservvattentäkter för kommunens ytvattentäkter omformuleras.

Social hållbarhet

- Planhandlingarna kompletteras med text om att kulturmiljövärdena är en viktig del av att skapa och upprätthålla attraktiva miljöer i kommunen.
- En större exploatering föregås alltid av att man klarlägger fornlämningsituationen, samt genomför en djupare analys av hur föreslagen exploatering påverkar de naturvärden som finns inom området. Detta behandlas inom detaljplanprocessen och bygglovshandlingen. Planhandlingarna förtydligas avseende detta.
- Planhandlingarna kompletteras enligt synpunkten med karta över byggnadsminnen och kulturvärden av lokalt intresse samt beskrivande text.
- Planen förtydligas kring vikten av ett långsiktigt skydd av kulturmiljöer.
- Texten kompletteras med tydliga formuleringar om den öppna, välkomnande och inkluderande kommunen där mångfalden är en tillgång.
- Under avsnittet om tillgänglighet görs förtydliganden, så att de saker som uppfattas beröra integration blir tydligare.
- Under rubriken folkhälsa saknas beskrivning av värdet av arbete och egen försörjning, som fanns med i inriktningsdokumentet.
- Planhandlingarna kompletteras kring kommunens arbete med ungdomar.
- Potentialen i den levande landsbygden förtydligas. Tilläggas bör också att en levande bygderörelse är en förutsättning för att utveckla lands-

bygden.

Fysisk hållbarhet

- Kartmaterialet för riksintressen enligt 3 och 4 kap mb ses över. Planhandlingarna kompletteras med text om vilka riksintresseområden som det råder förändringstryck inom, samt eventuella konflikter mellan riksintressen.
- Planhandlingarna kompletteras med en viljeyttring om vad kommunen avser göra med sina strandområden och de värden som finns i dessa områden. Faktarutan om strandskydd kompletteras, så att innebörden blir tydligare och att den inte enbart kopplas till landsbygdsutveckling och LIS.
- Planhandlingarna kompletteras så att lagkraven redovisas tydligare, samt vilka kriterier som LIS-områden måste uppfylla enligt miljöbalken. För varje utpekade LIS-område försöker avvägningen mellan strandskyddets syften och behovet av landsbygdsutveckling redovisas. En övergripande text om detta för kommunen som helhet läggs också till. En karta som visar samtliga utpekade LIS-områden i kommunen efterfrågas, men en sådan kartbild bedöms inte bli läsbar. Flertalet av LIS-områdena har pekats ut på platser där det funnits intresse vid tidigare förfrågningar, varför de således kan förväntas genomföras under planens genomförandetid. Till dessa områden hör Lotorp, Brenäs, Rejmyre, Ljusfallshammar och Byle. Planhandlingarna kompletteras med text om detta. LIS-området i Doversund stryks ur planen, liksom området vid Hyttsjön. Brenäs kommer dock att ligga kvar som LIS-område, dock med en annan avgränsning, och med en tydligare motivering. Hänsyn skall tas till Tisnaren.
- Föreslaget LIS-område vid Gäddviken i Igelfors tas bort och ersätts med ett nytt område vid ån i Igelfors.
- Planhandlingarna kompletteras under Ortsbeskrivningarna med text om vatten- samspelet mellan bebyggelseplanering och vattenvårdsinsatser skall framgå tydligare, och MKN för yt- och grundvatten och åtgärdsprogram inarbetas i planen som planeringsförutsättning.
- Tydligare motivering till LIS-området i Borggård läggs till, bla ang. att det finns skola i närheten etc.
- Föreslagna LIS-områden i Hävla och Rejmyre ses över, och antingen kompletteras med ytterligare beskrivning och ändras i sin avgränsning, eller exkluderas från planförslaget. Hänsyn skall tas till Tisnaren.
- LIS-området vid Doversund exkluderas ur planförslaget.
- Ortsbeskrivningarna kompletteras kring inkomna synpunkter, som närheten mellan planerade exploateringsområden och förorenade områden, energi- och teknisk försörjning etc. Ortskartorna kompletteras, bla gällande hur föreslagna förbifarter redovisas.
- Förtydliga att landsbygdsutvecklingen behandlas som ett tematiskt tilllägg.
- Utbyggnadsområde vid butbro läggs till
- Lis-område vid yxviken läggs till
- Utbyggnadsområdet vid malviken utökas
- Texten om Ljusfallshammar uppdateras gällande butiker och kollektivtrafik. Rubriken turism i kapitlet mellankommunala intressen kompletteras kring lantbruksmuseet i Ljusfallshammar och samarbete med

Björke vävstuga.

- Ortsbeskrivningarna och utbyggnads/utredningsområdena kompletteras i enlighet med inkomna synpunkter från FTV om ex VA, fjärrvärme och föroreningar. En tydligare redovisning utifrån förutsättningarna för teknisk försörjning läggs till, samt om möjligt, redovisas kommunens ambitioner kring dessa frågor.
- Begreppen utbyggnadsområde och utredningsområde klargörs. En prioritering av utvecklingsområdena görs.
- Föreslagen bostadsbebyggelse vid Stjärnvik tas bort.

Hållbara kommunikationer

- Under genomförande läggs till att en fördjupad översiktsplan för centralorten skall tas fram.
- Planhandlingarna kompletteras med en tydligare beskrivning av konsekvenserna för riksintresset rv 51 vid genomförandet av planförslaget.
- Översiktsplanen förtydligas i de avseenden som berör planerade vägsträckningar, ex i text kring hur vägprocesser hanteras, och kartmaterialet omarbetas.

Miljö-, hälso- och riskfaktorer

- Texten kring buller uppdateras
- Kartan över Räddningstjänstens ankomsttider kompletteras med förklarande text.
- s. 106 Korrigeras till korrekt benämning *Bygg- och miljönämnden*
- Planhandlingarna kompletteras med förklaring av vad en sevesoanläggning innebär. På s.106 läggs till att Siemens fastighet Norrmalm 1:12 (Norrmalmsområdet) är en sevesoanläggning
- Texten kompletteras enligt följande: Avsnittet om farligt gods bör breddas till att omfatta inte enbart transporter utan även anläggningar med farlig verksamhet. Särskild uppmärksamhet krävs på kommunens sevesoanläggningar. Planen skall även tydliggöra att både vid anläggningar och transportleder krävs skyddsavstånd till känslig bebyggelse, och i vissa fall krav på skyddsåtgärder eller annan teknisk anpassning av byggnader.
- Kartorna kompletteras med teckenförklaringen för förorenad mark.
- s. 103 Avsnittet om hästhållning är väldigt detaljerat jämfört med andra delar av planen, och tabellen blir för rådande och bör utgå. Antalet hästar i kommunen är troligen fler än vad som anges i texten, och man bör istället skriva att det är en ökning av antalet, utan exakta siffror. Planhandlingarna kompletteras med en tydligare bedömning av konsekvenserna för lantbruket, när det gäller konflikten mellan bostäder och djurstallar, genom att utveckla resonemanget. De skyddsavstånd som angetts av LST läggs till. Kommunen redovisar större djurhållning på er karta. Stycket om jordbrukets behov och riktlinjerna för hänsynstagande tydliggörs.
- Kommunen är medveten om behovet av ytterligare kartläggning av risker kring ex översvämning och skred och ras, och därför skall försiktighet iaktas och kompletterande utredningar genomföras vid all byggnation nära sjöar och vattendrag. Planhandlingarna förtydligas med detta.
- Det är angeläget ur miljösynpunkt med en offensiv hantering för att åtgärda dessa föroreningar genom sanering eller olika former av skydds-

åtgärder. Det är av största vikt att förekomsten av föroreningar beaktas i bebyggelseplaneringen för att inte riskera en ökad exponering på människor eller miljön. Avsnittet om markföroreningar bearbetas väsentligt för att klarlägga frågans betydelse som planeringsförutsättning. Kända områden med förorenad mark finns invid föreslagna områden med ny bebyggelse i Finspång, Falla, Brenäs och Rejmyre. Viss redigering av föreslagna nya bebyggelseområden kommer göras till utställningshandlingen för att ej beröras av förekommande föroreningar. Kommunen har intentionen att ta fram en samlad plan för förorenade områden.

- Planhandlingarna kompletteras med synpunkten att skyddsavstånd måste iakttas till miljöfarliga anläggningar, och djurhållningsanläggningar läggs till som en form av miljöfarlig verksamhet.

Kapitel 4 Riksintressen

- Planhandlingarna kompletteras med inkommet textförslag om riksintresse för totalförsvarets militära del.

Kapitel 5 Mellankommunala intressen

- Planhandlingarna kompletteras med att hanteringen av vattenmiljön och vattenresurserna markeras som en viktig mellankommunal fråga, likaså riksintressen som sträcker sig över flera kommuner, planeringen utmed rv 51, skyddet av naturmiljön kring vångaförkastningen, samverkan kring säkerhetsaspekterna kring nammo, och rubriken om turism ses över.

Kapitel 7 Genomförande

- Planhandlingarna kompletteras med en prioriteringsordning för de olika delarna av planförslaget.
- Kommunen delar Lst åsikt att en utvecklingsplan bör tas fram för Tisnaronrådet och detta läggs till.
- Rubriken kompletteras med att en fördjupad översiktsplan skall tas fram för hela Finspångs tätort, och en trafikplan.

Miljökonsekvensbeskrivning för översiktsplan

- MKBn kompletteras med uppföljning. Vid arbetet med kommande MKB vid planegenomförandet har kommunen en checklista för behovsbedömning av MKB som används. Kommunen hänvisar till den för arbetet med kommande MKB för plangenomförandet.
- Mkb n kompletteras med text om vatten- samspelet mellan bebyggelseplanering och vattenvårdsinsatser skall framgå tydligare, och MKN för yt- och grundvatten och åtgärdsprogram inarbetas i planen som planeringsförutsättning.
- Redovisningar av vad kommunen avser göra för att minska negativ miljöpåverkan, och beskriva hur man avser följa upp den miljöpåverkan som kan antas uppstå till följd av planens genomförande.
- Hur förslaget kan antas påverka möjligheterna att klara miljökvalitetsnormerna (för luft speciellt).
- En översiktlig, samlad bedömning och riskanalys, inklusive eventuella åtgärdsbehov, för klimatanpassningsperspektivet gällande – ras och skred, erosion, vegetationsbrand, hur områden med markföroreningar

påverkas av ökade flöden, konsekvenser av ökade nederbördseffekter för vatten- och avlopp, dag- och dräneringsvatten samt för övriga tekniska försörjningssystem.

Finspång är den attraktiva kommunen
i en spännande region, där vi skapar
utveckling och livskvalité genom
samverkan, öppenhet och nytänkande.

FINSPÅNG

FINSPÅNGS KOMMUN | Bergslagsvägen 13-15 | 612 80 Finspång | Telefon 0122-850 00 | Fax 0122-850 33
post@finspang.se | www.finspang.se | Organisationsnummer 212000-0423

www.finspang.se